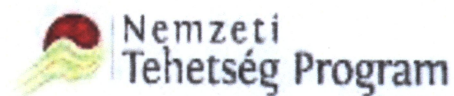

Heves Megyei Tehetségsegítő Tanács

2013

Kiváló Heves megyei tehetségsegítő programok
gyűjteménye

**A HEVES MEGYEI TEHETSÉGSEGÍTŐ TANÁCS TARTALMI MUNKÁJÁNAK,
MŰKÖDÉSI FELTÉTELEINEK FEJLESZTÉSE**

Az NTP-TTM-12-P-0008 számú pályázat keretében valósult meg

ISBN 978-963-08-6907-2

Kiadja:
Heves Megyei Tehetségsegítő Tanács, 3300 Eger, Szvorényi u. 27.

Szerkesztette és összeállította
Szlama Tiborné

Eger, 2013

A HEVES MEGYEI VEGYÉSZKAMM TÁRSASÁG TÁRSASÁGI MUNKATERVÉNEK
MUNKATERVÉNEK FELTÉTELEK FELTÉTELEI

ASZT-17-1-0008 számú helyi önkormányzati rendelettel

2008. évi 17. sz. önkormányzati rendelet

Heves Megyei Vegyész Kamara Társaság
Társasági Munkatervének Feltevése

2008. évi 17. sz. önkormányzati rendelet

17. sz. önkormányzati rendelet

TARTALOM

Bevezető	6
I. A Szent Imre Általános Iskola és Óvoda Tehetségsegítő programja	7
1. Alapadatok	7
1.1. A „tehetséggondozó projekt” címe	7
1.2. A „tehetséggondozó projekt” célja	7
1.3. A célcsoport bemutatása	8
1.4. A programba való bekerülés módja, folyamata	8
1.4.1. A tehetséggondozó programba való bekerülés módjának ismertetése	8
2. A „tehetséggondozó projekt” megvalósításának alapvető feltételei	8
3. A „tehetséggondozó projekt” szakmai pedagógiai jellemzői	9
3.1. A 45 órás tehetségműhely részletes programja	9
3.2. A kosárfonó nyári tábor részletes programja	12
3.2.1. Célcsoport	12
4. A „tehetséggondozó projekt” eredményeinek bemutatása	14
4.1. A program elvárható eredményei	14
4.2. Rövid távú eredmények mérése	14
4.3. Középtávú eredmények mérése	14
4.4. A tábor elvárható eredményei	14
4.5. A program sikeressége	15
5. A „tehetséggondozó projekt” továbbfejlesztésének lehetőségei	15
5.1. Fenntarthatóság, eredménykövetés	15
6. A tehetséggondozó projekthez tartozó produktumok	16
7. A projekt zárása	16
7.1. Monitoring	16
7.2. A program kommunikálása	16
II. Az EKF Gyakorló Általános Iskola, Középiskola és Alapfokú Művészetoktatási	
Intézmény angol nyelvi tehetséggondozó projektjének bemutatása	16
1. Alapadatok	16
1.1. A „tehetséggondozó projekt” címe	16
1.2. A „tehetséggondozó projekt” célja	17
1.3. A célcsoport bemutatása	17
1.3. A „tehetséggondozó projekt” megvalósításának alapvető feltételei	17
2. A „tehetséggondozó projekt” szakmai pedagógiai jellemzői	17
2.1. A „tehetséggondozó projekt” működésének leírása	17
2.2. A „tehetséggondozó projekt” eredményeinek bemutatása	18
2.3. A „tehetséggondozó projekt” továbbfejlesztésének lehetőségei	18
3. A tehetséggondozó projekthez tartozó produktumok	18
4. A projekt zárása	18
4.1. Közös teadélután minden csoportnak	18
4.2. Kiállítás a diákok projektjeiből, a munka értékelése	19

III. A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjának

Országos Irodalmi Versenye az egri Szilágyi Erzsébet Gimnázium- és Kollégiumban 19

1. A verseny története, tematikája	19
2. A verseny fő céljai a Program kiemelt céljainak és meghatározó elemeinek tükrében ..	20
3. Az évfolyamok kiválasztásában érvényesülő szempontok.....	21
4. A művek kiválasztásában érvényesülő szempontok.....	21
5. A verseny menete	23
6. A feladatok típusai – néhány jellemző példával	23
6.1. Az írásbeli feladatsor	23
6.2. A szóbeli témák	27
7. A versenyhez kapcsolódó egyéb rendezvények	28
8. Tapasztalatok, eredmények	29
9. Zárógondolat.....	30
10. Mellékletek	30

IV. A Kodály Zoltán Általános Iskola tehetséggondozó tevékenysége 31

1. Alapadatok:.....	31
2. Tehetségpont.....	35
2.1. Kutató Gyerekek Tudományos Köre	35
2.2. Az idegen nyelv területén	36
2.3. A zenei tehetségfejlesztés.....	36
2.4. Logikai-matematikai tehetségterületek.....	36
3. A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül	38
4. A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán kívül	38
5. Értékközvetítő és képességfejlesztő iskola.....	39

V. A Szent Imre Általános Iskola és Óvoda tehetséggondozó programja..... 40

1. Tehetséggondozó projekt.....	40
1.1. A „tehetséggondozó projekt” címe.....	40
1.2. A „tehetséggondozó projekt” célja	40
1.3. A célcsoport bemutatása.....	40
1.4. A programba való bekerülés módja.....	41
2. A „tehetséggondozó projekt” megvalósításának alapvető feltételei.....	41
3. A „tehetséggondozó projekt” szakmai pedagógiai jellemzői	41
3.1. A 60 órás tehetségműhely programja	42
4. A „tehetséggondozó projekt” eredményeinek bemutatása	46
4.1. A program elvárható eredményei	46
4.2. Rövid távú eredmények mérése.....	46
4.3. Középtávú eredmények mérése	46
4.4. A program sikeressége.....	46

5. A „tehetséggondozó projekt” továbbfejlesztésének lehetőségei	47
5.1.Fenntarthatóság.....	47
5.1.1.Anyagi fenntarthatóság.....	47
5.1.2.A programban résztvevők további követésére, segítésére vonatkozó tervek	47
6.A tehetséggondozó projekthez tartozó produktumok.....	47
7. A projekt zárása	47
7.1. A program kommunikálása	47
VI. Komplex tehetséggondozó program a Pásztorvölgyi Általános Iskola és	
Gimnáziumban	48
2.Személyes tapasztalatok.....	49
3.Beválogatás.....	50
3.1.Bevezető szakasz	50
3.2.A tehetségsegítési terület bemutatása	50
4.Tehetséggondozó programunk kibővítése	52
4.1.A program célja	53
4.2.A program elemei, az egyes elemek szakmai tartalma.....	54
5.A „Tehetséghidak”: „Gazdagító programpárok”	56

Tehetségpontunk által szervezett versenyek eredményeinek összesítésekor évről évre felfigyelünk, arra a jelenségre, hogy bizonyos kollégák tanulói mindig sikeresen szerepelnek ezeken a megmérettetéseken. S ha ez évek óta így van, bizonyára ez nem csak a véletlen műve. Kell, hogy legyenek hatékonyan működő „eljárások”, módszerek, tudatos tehetségfejlesztő eljárások, amelyek ezeket az eredményeket hozzák.

A Heves Megyei Tehetségsegítő Tanács pályázatot hirdetett a megyében dolgozó tehetségsegítők részére. Pályázni lehetett konkrét, eredményesen megvalósított tehetségsegítő programok leírásával, dokumentálásával.

Pályázati felhívásunk célja a megye tehetséggondozó műhelyeiben működtetett kiváló tehetséggondozó programok publikálása, közkinccsé tétele, mégpedig nemcsak az iskolákban dolgozó szakemberek számára, hanem olyan érdeklődőknek is, akik tehetséggondozó munkájukhoz fel szeretnék használni a már kipróbált és jól működő gyakorlatokat. Gondolunk itt alapítványok műhelyeire, civil szervezetekre, vagy akár szülőkre is.

Ezúton is köszönetet mondunk minden közreműködőnek, résztvevőnek, akik hozzájárultak ezen gyűjtemény megjelenéséhez.

Bízunk abban, hogy ezzel a kiadvánnyal is tudjuk segíteni Heves megyében és megyén kívül is a tehetséggondozás ügyét.

Eger, 2013. június 17.

Szalkai Mária
a HMTT titkára

1. Alapadatok

1.1. A „tehetséggondozó projekt” címe

„ Példakép” komplex irodalmi és kézműves tehetségsegítő és hagyományápoló műhely és tábor

1.2. A „tehetséggondozó projekt” célja

- A helyi néphagyományok éltetése és átadása a 9 - 14 éves korosztály számára.
- A gyerekek megismertetése lakóhelyünk hagyományaival, mesterségeivel, a természetes anyagok felhasználásával és megmunkálásuk alapjaival.
- A helyi közösségek hagyományaira és a mindenkiben fellelhető tehetségekre alapozva korszerű, alkalmazható, informális úton megszerezhető, korlátlanul továbbfejleszthető tudás nyújtása
- A tanulók képességeinek kibontakoztatása
- Az érdeklődés felébresztése a tárgyalgatás, a kézművesség „mesterfogásainak” elsajátítása iránt
- A szabadidő tartalmas eltöltése
- A társadalmi leszakadás elkerülése
- Az egyre terjedő jelenségnek, az unatkozó, tétlen gyermek látványának elkerülése
- Az analízáló, szintetizáló képességek fejlesztése
- Nyitott, sokoldalú embertípus kinevelésének gyermekkori megalapozása
- A tevékenységközpontú foglalkoztatás lehetőségeinek bővítése

- A társadalmi kirekesztettséggel fenyegetett gyerekek képessé tétel a megtanult ismeretek gyakorlati alkalmazására
- A tanulóiban rejlő kiaknázatlan tehetség felismerése, kibontakoztatása
- A programban résztvevő tanulók későbbi pályaválasztásának és társadalmi integrációjának elősegítése
- Intézményünk gazdagító programjainak bővítése

1.3.A célcsoport bemutatása

- Csoportlétszám: 20fő
- 3-8. évfolyamos korosztály számára
- Azoknak a tanulóknak tervezzük a programot, akik érdeklődnek a szűkebb környezetünk irodalmi és népi kézműves hagyományai iránt

1.4.A programba való bekerülés módja, folyamata

A programba való bekerülés alapfeltétele az interperszonális területen mutatott kiemelkedő érdeklődés

1.4.1.A tehetséggondozó programba való bekerülés módjának ismertetése

---

- A tanulóink teljesítményének megfigyelése a tanórákon a tantárgyi feladatmegoldások során. Az itt legjobban teljesítők munkáit kiemeljük, további feladatokkal bízunk meg őket.
- Kötetlen tárgy-zárt program: Műveltségterületekben rejlő ismeretekhez taneszközön kívüli forrásokhoz, tanórán kívüli tevékenységhez kötődő feladatokat adunk diákjainknak. A legjobb megoldásokat kiválasztjuk, a legjobban teljesítő diákoknak felkínáljuk a lehetőséget, hogy részt vegyenek a „Példakép komplex tehetséggondozó műhely” munkájában.

2. A „tehetséggondozó projekt” megvalósításának alapvető feltételei

---

- 2 fő szakkörvezető, akik a következő szakmai kompetenciákkal rendelkeznek:
  - Tanító, technika szakkollégium
  - Tanár, technika szak
  - Közművelődési szakember
  - Népi játszóházi foglalkozásvezető
  - Népi játék és kismesterségek oktatója - börtárgykészítő

- Kosárfonó alapismeretek
- Tehetségek felismerése és azonosítása
- Tehetséggondozó projektek kidolgozása
- Mentortevékenység a tehetségpontokban

- 20 fő a téma iránt érdeklődő beválogatott tanuló

3. A „tehetséggondozó projekt” szakmai pedagógiai jellemzői

A „Példakép” tehetségműhely eredménye egy olyan tehetséggondozási program, amely túlmutat az általános iskola tantárgyi zárt világán. A valós világ problémáira mutat, melyek megoldása kreativitást igényel. Az e folyamatok elsajátítása során végzett tevékenységek rendszere fejleszti a tanulók gondolkodásmódját, mint hatékony problémamegoldó eszközt.

Elvárható, hogy a program során fejlődik tanulóinkban a kreatív önművelés igénye, egy szubjektív új tudásra tesznek szert, olyan szubjektív alkotások jönnek létre, melyekben megjelenik a gyermekek alkotó képzelete.

Pályaorientációjuk során az itt végzett munka motiválja tanulóinkat. Esetleg életük további szakaszaiban is meghatározza érdeklődésüket, pályaválasztásukat.

A program során pozitív attitűd alakul ki lakóhelyünk irodalmi és kézműves hagyományaival szemben, így hatékonyan készítjük fel őket a tudásalapú társadalomban való helytállásra, és elősegítjük a későbbi társadalmi integrációjukat. Fejlődik tanulóink önbecsülése, önművelése, önfegyelme, kitartása, bővül érdeklődésük, kialakul bennük a tisztelet a fáradságot jelentő alkotómunka iránt.

A tervezett alkalmak száma: 45 óra + négynapos nyári tábor (15 óra)

3.1. A 45 órás tehetségműhely részletes programja

Sorszám	Foglalkozás anyaga	Eszközsükséglet	Anyagsükséglet
1.	Könyvtári foglalkozás:		
2.	Helyi népmesék, mondák gyűjtése		
3.	Meseillusztráció készítése	Rajzeszközök	Festék, vászon
4.	Mesedramatizálás	jelmezek	
5.	A dramatikus játék előadása	díszletek	
6.	Önálló meseválasztás mesemondó versenyre	mesegyűjtemények	

7.	Ismerkedés a kiválasztott szöveggel, memorizálás		
8.	A kiválasztott mesék első meghallgatása		
9.	Mesemondó verseny		
10.	Mesterségismeret: a hagyományos kosárfonó mesterség alapfogásai, anyagai, eszközei. A mesterséghez kapcsolódó kifejezések	Szakmai kiadványok	
11.	Fonható anyagok felkutatása közvetlen környezetünkben	Metszőolló	
12.	A gyékény felhasználása: edényalátét	Olló, kés, modla, áztató edény	gyékény
13.	Szalmafonás: babacsörgő	Olló, áztató edény	Szalma, zsinag
14.	Csuhéfonás: kosárka	Modla, csuhézótű, áztató edény	Kukoricacsuhé
15.	Csuhéfonás: kosárka	Modla, csuhézótű, áztató edény	Kukoricacsuhé
16.	Fűzfavessző felhasználása:kávás kosár: abroncsok elkészítése	Metszőolló, kés, ár	Fűzfavessző
17.	Fűzfavessző felhasználása: kávás kosár: bordák beszövése pókfonással	Metszőolló, kés, ár	Fűzfavessző
18.	Fűzfavessző felhasználása: kávás kosár: fülek elkészítése	Metszőolló, kés, ár	Fűzfavessző
19.	Mesterségismeret: a hagyományos fazekas mesterség alapfogásai, anyagai, eszközei. A mesterséghez kapcsolódó kifejezések	Szakmai kiadványok	
20.	Agyag megmunkálása. Modellezés: paticsfal készítés		Agyag, vessző
21.	Modellezés: vályogház	Modla	Agyag, törek
22.	Cserépedények készítése felrakásos technikával	Agyagmegmunkáló kézi szerszámok	Agyag, festék
23.	Mesterségismeret: a hagyományos bőrös mesterség alapfogásai, anyagai, eszközei. A mesterséghez kapcsolódó kifejezések	Szakmai kiadványok	
24.	Anyagismeret, a bőr feldolgozásának eszközei	Bőrös szerszámkészlet	Bőr mintagyűjtemény
25.	Ostor készítése négyes gömbölyű fonással	Szálvágó, szálvékonyító, olló	Vixos marhabőr
26.	Ostor készítése négyes gömbölyű fonással	Szálvágó, szálvékonyító, olló	Vixos marhabőr
27.	Ostor készítése négyes gömbölyű fonással	Szálvágó, szálvékonyító, olló	Vixos marhabőr
28.	Ostor készítése négyes gömbölyű fonással	Szálvágó, szálvékonyító, olló	Vixos marhabőr

29.	Hajdíz készítése zsinórdomborítással	Szabásminta, cakkozó vas, olló, lyukasztó, kalapács, szálvágó, vékonyító	Bőr, ragasztó, karton, spárga, francia csat
30.	Hajdíz készítése zsinórdomborítással	Szabásminta, cakkozó vas, olló, lyukasztó, kalapács, szálvágó, vékonyító	Bőr, ragasztó, karton, spárga, francia csat
31.		Szakmai kiadványok	
32.		Karmantyúszövéshez	Gyapjúfonal, felvetőfonal
33.	Madzagszövés: anyagismeret: természetes szőhető anyagok	Szövőtárcsa	Gyapjúfonal, felvetőfonal
34.	Mesterségismeret: a hagyományos madzagszövő mesterség alapfogásai, anyagai, eszközei. A mesterséghez kapcsolódó kifejezések	Szakmai kiadványok	
35.	Madzagszövés: anyagismeret: természetes szőhető anyagok	Gyöngyfűző tű	Gyöngy, damil
36.	Gyöngyfűzés: Gyöngygallér készítése	Gyöngyfűző tű	Gyöngy, damil
37.	Gyöngyfűzés: Gyöngygallér készítése	Gyöngyfűző tű	Gyöngy, damil
38.	Gyöngygallér készítése	Gyöngyfűző tű	Gyöngy, damil
39.	Mesterségismeret: a hagyományos szegkovács, mesterség alapfogásai, anyagai, eszközei. A mesterséghez kapcsolódó kifejezések	Szakmai kiadványok	
40.	Drótkészítés készítése kovácsolással	Kalapács, üllő	drót
41.	Mesterségismeret: a hagyományos fakanálkészítő, hangszerkészítő mesterség alapfogásai, anyagai, eszközei. A mesterséghez kapcsolódó kifejezések	Szakmai kiadványok	
42.	A fa megmunkálásának eszközei, faanyagok tulajdonságai	A famegmunkálás eszközei	Anyagminták
43.	Fűzfa síp készítése	Kés, ár	Faanyag,
44.	Fakanál faragás	Kés	Faanyag, csiszoló
45.	Kiállítás rendezése az elkészített munkadarabokból		

3.2.A kosárfonó nyári tábor részletes programja

3.2.1.Célcsoport

A „Példakép” komplex irodalmi és kézműves tehetségsegítő és hagyományápoló műhely tagjai

3.2.2.A program célja:

- A népi kosárfonó hagyományok éltetése és átadása a 8 – 14 éves korosztály számára.
- A gyerekek megismertetése a kosárfonó mesterséggel, a természetben található fonható anyagokkal, a kosárfonás eszközeivel
- A kosárfonó mesterség alapvető technikáinak elsajátítása.
- Szép, esztétikai élményt is nyújtó használati tárgyak készítése.
- A tárgykészítésben az esztétika és a funkció összhangjának megteremtése
- A szabadidő tartalmas eltöltése
- Az analízáló, szintetizáló képesség fejlesztése
- Nyitott, sokoldalú embertípus kinevelésének gyermekkori megalapozása
- A tevékenységközpontú foglalkoztatás lehetőségeinek bővítése
- Pályaorientáció elősegítése
- Egészséges életforma igényének kialakítása rendszeres testedzéssel és természetjárással

3.2.3.Részletes program:

Munkadarab neve	Program	Eszköz-szükséglet	Anyag-szükséglet
	U Elhelyezkedés, háló és közösségi helyek, foglalkoztató munkaterületek kialakítása.		
Ceruzatartó	A kosárfonó mesterség története. A vesszőfonás története, hagyományai.	Linder Emil: Kosárfonás	
	A fűz vessző és egyéb fonható természetes anyagok jellemzői. A kosárfonás eszközei, szerszámjai	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény, áztató edény, védő kötények	Különböző méretű fűz vesszők, peddignád
Ceruzatartó	A kosárfonás alapműveletei. A peddignád előkészítése: méretre vágás, áztatás. Oldalkarók befűzése, alj feldolgozása.	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény, áztató edény,	Kerek furnér alj, 3,0-as oldalkarók
	Oldalak fonása, egyszerű madeira szegés. Munkaterület takarítása	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény, áztató edény, védő kötények	2,6-os fonószál, 5,0-ös peddigsín

	Tábori sport bajnokság	sporteszközök	
	Tábortűz		
Kerek aljú bollerkosár	Főzött fűz vessző előkészítése: Válogatás, áztatás. Kerek alj elkészítése	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény,	120-as gőzölt fűz vessző
	Oldalkarók beszurása, alsó perem kialakítása hármassal gyűrűvel. Fonószálak berakása, oldalak fonása 32 szállal, menetes fonással.	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény, áztató edény, védő kötések	100-as gőzölt fűz vessző
Kerek aljú bollerkosár	Oldalak fonása 32 szállal, menetes fonással.	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény,	100-as gőzölt fűz vessző
	Copfszegés, munkadarab tisztázása	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény,	100-as gőzölt fűz vessző
	Munkaterület takarítása		
	Énekes, táncos játékok a szabadban		
	Bogársimogató" túra		
Kerek aljú, kétfülű hagymás kosár hárompáros szegéssel	Főzött fűz vessző előkészítése: Válogatás, áztatás. Kerek alj elkészítése	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény, áztató edény, védő kötések	120-as gőzölt fűz vessző
	Oldalkarók beszurása, alsó perem kialakítása hármassal gyűrűvel. Fonószálak berakása, oldalak fonása 32 szállal, menetes fonással.	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény, áztató edény, védő kötések	120-as gőzölt fűz vessző
Kerek aljú, kétfülű hagymás kosár hárompáros szegéssel	Oldalak fonása 32 szállal, menetes fonással. Hárompáros szegés	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény, áztató edény, védő kötések	100-as gőzölt fűz vessző
	Fülek elkészítése Munkaterület takarítása	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény,	100-as gőzölt fűz vessző
	Tábori Ki Mit Tud?		
	Reggeli, tisztálkodás, takarítás, szobaszemle		
Ovális bevásárlókosár peddignádból	Peddignád előkészítése: áztatás, méretre vágás. Ovális alj elkészítése	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény, áztató edény, védő kötések	5,0-ös, 3,0-as peddignád
	Oldalkarók beszurása, alsó perem elkészítése négyes gyűrűvel	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény	5,0-ös, 3,0-as peddignád
	A kosár oldalának fonása kétszálal berakással, pálcázott díszítéssel. Ötpáros szegés	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény, áztató edény, védő kötések	5,0-ös, 3,0-as peddignád
	Kosárfül elkészítése trapézkötés alkalmazásával.	Metszőolló, ár, fonó állvány, vizes edény, áztató edény, védő kötések	5,0-ös, 3,0-as peddignád

4. A „tehetséggondozó projekt” eredményeinek bemutatása

4.1.A program elvárható eredményei

- A résztvevő tanulók az itt elsajátított ismereteiket a későbbiekben is tudják alkalmazni
- Fejlődnek tehetségigéreteink, erősödik motivációjuk
- Gazdagodnak intézményünk tehetségsegítő hagyományai
- Növekszik az egyenlő hozzáférés esélye
- Fejlődik célzott tehetségigéreteink erős és gyenge oldala is.
- Bővülnek a szabadidő hasznos eltöltésének alternatívái
- Csökkennek a leszakadás és elkallódás veszélyei
- Hasznosítható produktumok készülnek
- Ezen közvetlen eredmények mellett közvetett eredménynek tekintjük, ha csökken a résztvevő tanulók szociokulturális hátránya, fejlődnek társas kapcsolataik, fejlődik igényük a kreatív tevékenységre

4.2.Rövid távú eredmények mérése

- A résztvevő tanulókkal elbeszélgetve véleményüket megkérdezzük, kiértékeljük.
- A felmerülő hiányosságokat megbeszéljük, javításukra alternatívákat dolgozunk ki.
- A műhelymunka eredményességét összevetjük a partneri elvárásokkal.

4.3.Középtávú eredmények mérése

- Felmérjük, hogy a programban résztvevő tanulókból hányan szeretnének hasonló tevékenységekben részt venni.

4.4.A tábor elvárható eredményei

- A foglalkozások során a gyermekek megismerik a fonható természetes anyagokat, és feldolgozásának alapjait.
- Alternatív lehetőséget kapnak a szabadidő hasznos eltöltéséhez.
- Számos új technikával ismerkednek meg.
- Megtanulják a tisztességgel végzett munka becsületét.
- Időtálló, és esztétikai élményt is nyújtó és hasznos funkciót betöltő használati tárgyak születnek.
- A foglalkozáson résztvevő gyermekek a múlt értékeit beépítik a mai világ mindennapjaiba.

- Megtanulják a szabadidő hasznos eltöltésének új lehetőségeit
- Fejlődnek társas kapcsolataik

4.5.A program sikeressége

Akkor tekintjük programunkat sikeresnek, ha:

- A tanulók a foglalkozásokon aktívan részt vesznek.
- Minden munkadarabot elkészítenek.
- Elsajátítják a megismert kézműves alapismereteket és technikákat.

5. A „tehetséggondozó projekt” továbbfejlesztésének lehetőségei

---

5.1.Fenntarthatóság, eredménykövetés

5.1.1.Anyagi fenntarthatóság

A program anyagi fenntarthatósága érdekében igyekszünk minden pályázati lehetőséggel élni. A község civil szervezetei eddig is támogatták anyagilag programjainkat, az ő segítségükre számíthatunk.

5.1.2.A programban résztvevők további követésére, segítésére vonatkozó tervek

---

A tehetséggondozó program tagjai a program elején kapnak egy tehetségkövető kiskönyvet, melynek neve: **Mesterlevél**

Ez a könyv tartalmazza:

- a tanuló személyes adatait
- kiemelkedő területeit / erős oldal/
- fejlesztésre szoruló gyenge oldalát
- speciális érdeklődési körét
- tehetséggondozási programban való részvételét tehetségterületenként és tehetséggondozási formánként lebontva
- legjobb eredményeit

Ezzel a tehetségkövető kiskönyvvel a programba kerülésétől a tovább tanulásáig pontosan tudjuk dokumentálni az adott tanuló tehetségfejlesztésben való részvételét. Középiskolába kerüléskor „ajánlólevélként” viheti magával.

6.A tehetséggondozó projekthez tartozó produktumok

- A foglalkozások tematikája
- Az elkészített munkadarabok
- Mesterlevél minden tanulónak
- Fényképek
- Kiállítás

7.A projekt zárása

7.1.Monitoring

- A program végén a résztvevő tanulókkal elbeszélgetve véleményüket megkérdezzük, amelyet a monitoring vizsgálat során kiértékelünk. A felmerülő hiányosságokat megbeszéljük, javításukra alternatívákat dolgozunk ki.
- A műhelymunka eredményességét összevetjük a partneri elvárásokkal.

7.2.A program kommunikálása

- Újságcikk (helyi és megyei lapokban)
- Megjelenés az iskola honlapján
- Az elkészített kiállítás kiterjesztése a környékbeli tehetségpontok képviselői, az érdeklődő felnőttek és gyermekek körére
- A program bemutatása az iskola tehetségnapján
- A program megjelentetése a Géniusz Portál „Jó gyakorlatok” menüpontjában
- Nyitott műhely és szakmai konzultáció szervezése a térség tehetségpontjainak

II. Az EKF Gyakorló Általános Iskola, Középiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény angol nyelvi tehetséggondozó projektjének bemutatása

---

1.Alapadatok

1.1.A „tehetséggondozó projekt” címe

„Tehetséggondozás a kisgimnáziumban”

1.2.A „tehetséggondozó projekt” célja

- A 6. évfolyamos gimnáziumi képzésben résztvevő diákok nyelvi tehetségének fejlesztése
- Cél, hogy magabiztosan, szilárd alapokkal, jó esélyekkel vegyenek részt tanulmányi versenyeken, és egyre közelebb kerüljenek a középfokú nyelvvizsga szintjéhez.

1.3.A célcsoport bemutatása

- 6 évfolyamos gimnázium 7. 8. és 9. évfolyama
- Teszt alapján csoportbontásban

1.3.A „tehetséggondozó projekt” megvalósításának alapvető feltételei

---

- 3*2 fő pedagógus, akik a foglalkozásokat vezetik,
- 1 fő koordinátor
- 3*2 csoport 10-12 fő

2.A „tehetséggondozó projekt” szakmai pedagógiai jellemzői

2.1.A „tehetséggondozó projekt” működésének leírása

A program kezdő foglalkozásán a tanulók bemeneti tesztet írnak, ami az előző, befejezett tanév követelményein alapszik, ill. mérésre kerülnek nyelvi alapkészségeik is: az olvasott és hallott szöveg értése, írási és beszédképességük. A tanfolyam tematikája e készségek fejlesztésére épül, mivel az érettségi vizsga és a modern nyelvvizsgák is ezeket a kompetenciákat mérik. Célunk, hogy magabiztosan, szilárd alapokkal, jó esélyekkel vegyenek részt tanulmányi versenyeken, és egyre közelebb kerüljenek a középfokú nyelvvizsga szintjéhez.

A foglalkozásokon sokszor kapnak a tanulók önálló feladatot, amikkel ellenőrizhetjük a felkészültségüket az adott témában, és kijelölhetjük a továbbhaladás irányát és ütemét.

A program, záró tesztel végződik, ami alkalmas lesz arra, hogy lemérjük a fejlődés mértékét, a program sikerét és az esetleges hiányosságokat.

A tanulók idegen nyelvi kompetenciájuk fejlesztése mellett szeretnénk, ha magabiztosan használnák a nyelvet, önmaguk számára is látható, érezhető mértékben javulna kifejezőképességük.

2.2.A „tehetséggondozó projekt” eredményeinek bemutatása

A 60 órás program végére a tanulók nyelvi kompetenciái számottevően javultak, amit a kimeneti mérés eredményei is bizonyítottak: aktív és passzív szókincsük több száz szóval bővült, új nyelvtani struktúrákat építettek be nyelvhasználatukba, és sok információval bővült tudásuk az angolszász életformáról, szokásokról. Együttműködési készségük sokat javult a különböző pár- és csoportmunkán alapuló feladatok megoldása során.

Mivel több autentikus szöveget dolgoztunk fel, a tanulók olvasási készsége sokat javult, emellett ezek a szövegek a nyelvet eszközként használva hasznos ismereteket közvetítettek az angol és amerikai életformáról.

2.3.A „tehetséggondozó projekt” továbbfejlesztésének lehetőségei

---

A projekt alkalmazható nem csak 6 évfolyamos, hanem akár négy évfolyamos gimnazistáknál, illetve tehetséges általános iskolás csoportoknál is, ha a kellő előzetes tudás birtokában vannak.

3.A tehetséggondozó projekthez tartozó produktumok

- a foglalkozások tematikája,
- módszerei,
- eszközei
- projektmunkák
- fényképek

4.A projekt zárása

4.1.Közös teadélután minden csoportnak

- teakészítés angol módra
- beszélgetés a teázási szokásokról, valamint brit és amerikai ünnepekről
- társasjáték, activity
- A rendezvény célja:
- ismeretszerzés, amelyet az önálló projektfeladatokban hasznosíthatnak a tanulók
- szókincsfejlesztés, beszédkészség fejlesztése

III. A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjának Országos Irodalmi Versenye az egri Szilágyi Erzsébet Gimnázium- és Kollégiumban

---

*„...a világhoz nem alkalmazkodni kell,
hanem csinálni, nem újrendezgetni azt, ami
már megvan benne, hanem hozzáadni
mindig...” /Ottlik Géza: Iskola a határon/*

1. A verseny története, tematikája

A Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégium az induláskor, azaz 2000-ben bekapcsolódott az Arany János Tehetséggondozó Program munkájába, tehát egyike a Programalapító intézményeinek; azóta is minden évben teljes osztályokat indítunk. 2001 őszén, a sárospataki Árpád Vezér Gimnáziumban tartott évnyitó konferencián merült föl a gondolat, hogy a Program intézményei vállalják föl egy vagy két tantárgy gondozását: intézményünk az angol és a magyar nyelv és irodalom tantárgyak gondozója lett.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy gondozása azért is tűnt magától értetődőnek, mert iskolánk két tanára írta a 9. évfolyamra a Program első akkreditált tantervei közül a magyar nyelv /Batáriné Tóth Irén/ és irodalom /Antal Andrea/ egyik tantárgyi programját.

A magyar nyelv és irodalom munkaközösség döntése alapján 2002 tavaszára hirdettük meg a Programban tanuló 9. és 10. osztályos diákok számára az első irodalmi versenyt, aminek témája a Program névadójának, Arany Jánosnak az élete és munkássága volt. Már ennek az első versenynek közel 60 versenyzője volt az ország legkülönbözőbb helyein működő AJTP-s gimnáziumokból, ami számunkra azt bizonyította, hogy van létjogosultsága elképzelésünknek. Ugyanakkor beláttuk: kevesebbet kell markolnunk. Így a következő évben, amikor lokálpatriótaként Gárdonyi Gézát választottuk, már konkrét műveket – A láthatatlan embert, az Isten rabjait és néhány elbeszélést, novellát Az én falum című kötetből – jelöltünk ki, kapcsolódó szakirodalmat adtunk meg, és a versenyen nem a teljes Gárdonyit, hanem ezeket az előzetesen megjelölt műveket, azok minél alaposabb ismeretét kértük számon. Ebben az évben már voltak a Programban 11. évfolyamosok, így kiterjesztettük a versenyt, amit azóta is ennek a három évfolyamnak a tanulói számára hirdetünk meg: iskolánként és évfolyamonként 2-2 tanulót várunk minden évben.

A harmadik évben a verseny anyagát illetően is kialakult az a koncepció, ami igen népszerű lett diákok és felkészítő tanárok körében egyaránt, és amihez azóta is ragaszkodunk. Évről évre – terjedelemtől, nehézségi foktól függően - választunk egy vagy több alkotást Arany Jánostól és valamely mai magyar határon kívüli magyar írótól, költőtől. Így Arany Jánostól olvasták már a versenyzők a Toldi-trilógia mindhárom darabját, a Buda halálát, a Bolond Istókot, kisebb elbeszélő költeményeket, balladákat különféle témában és a költő más-más korszakaiból, elégiákat. A határon túliak közül szerepeltek már – szintén egy vagy több művükkel – Benedek Elek, Dsida Jenő, Gion Nándor, Kányádi Sándor, Kós Károly, Nyirő József, Sütő András, Tamási Áron.

Az idén 10. születésnapját ünnepelte versenyünk, amire nagyon büszkék vagyunk, köszönjük a diákok és felkészítő tanáraink munkáját, lelkesedését. Évek óta 20 körül van azon AJTP-intézmények száma, amelyekből közel száz versenyző és az őket felkészítő, kísérő tanárok érkeznek hozzánk március végén, április elején.

2. A verseny fő céljai a Program kiemelt céljainak és meghatározó elemeinek tükrében

---

Versenyünk egyszerre szolgálja az esélyteremtést, valamint a tehetséggondozást, személyiség- és képességfejlesztést. A Programban végzett felmérések bizonyítják, hogy a diákok verbális kompetenciája – sokszor éppen hátrányos helyzetükből adódóan – kezdetben nagyon alacsony, ennek fejlesztését sokoldalúan biztosítja a versenyre való felkészülés, maga a verseny. A magyar nyelv és irodalom tárgyból általában a tanórákon nincs csoportbontás, ha van is, akkor sem képességek szerinti. A verseny lehetőséget teremt arra, hogy a felkészülés során az érdeklődő, tehetséges tanulókkal kiscsoportban – mintegy „nívócsoportban” vagy egyénileg foglalkozzon a tanár.

A fentiek értelmében a Program meghatározó elemei közül versenyünk különösen kapcsolódik ahhoz, hogy a „a Program mind a 9. évfolyamon, mind később nagy hangsúlyt helyez a tehetségfejlesztésre, tehetséggondozásra, a tehetséges tanulók képességeinek differenciált és sokoldalú fejlesztésére.”

Természetesen a versenynek szerepe van a kulturális hátrányok leküzdésében is: nemcsak témák kiválasztásával, hanem a kapcsolódó programokkal is törekszünk ezen cél megvalósítására, ami szolgálja a továbbtanulásra, az értelmiségi létre való felkészítést is.

A tehetség intellektuális képességelemen túl a verseny fejleszti a motivációs bázist és a kreativitást is.

Erősíti a Programban résztvevő diákok és tanárok összetartozásának tudatát, az intézményközi kapcsolatok erősítését – vagyis az ún. „hálózatossodást”.

3. Az évfolyamok kiválasztásában érvényesülő szempontok

A versenykiírás a Program első három évfolyamának szól. Ennek az indoka az, hogy szeretnénk ezzel a versennyel fölkészíteni az irodalom iránt érdeklődő, ezen a területen tehetségesnek bizonyuló „aranyos” diákokat arra, hogy a felsőbb évfolyamokon eredményesen tudjanak szerepelni a magyar nyelv és irodalom tantárgyhoz kapcsolódó, immár Programon kívüli „nagy” versenyeken: az OKTV-n, a Kazinczy Ferencről elnevezett Szép magyar beszéd és az Édes anyanyelvünk versenyen. A versenyre való felkészítéssel, magával a versennyel olyan kompetenciákat fejlesztünk, amelyek magas szintje nélkül elképzelhetetlen a jó eredmény ezeken a „nagy” középiskolai versenyeken; csak néhány példa: szövegértés, írásbeli és szóbeli kifejező készség, memória, kreativitás.

A 9-10. évfolyamosoknak szervezett tatai országos, nem Arany-programos Arany János irodalmi versenyre és az Implom József helyesírási versenyre is szeretnénk „edzeni” a diákjainkat.

Természetesen ezeknek a képességeknek a fejlettségére számos más területen is szükség van, még az irodalomtól látszólag távol álló matematikában és természettudományokban is, ezért is gondoljuk, hogy a Program első éveiben ezeket a lehető legmagasabb szintekre kell fejleszteniük – többek között az irodalmi versennyel.

Az is fontos, hogy egy ilyen „saját” versenyen sikerélményhez jutnak azok a diákok is, akik az első években a nem „aranyosok” között még nem tudnának jó eredményeket elérni, hiszen ez egy hátránykompenzáló, esélyegyenlőséget biztosító program is. A sikerek ezeknek a diákoknak és tanáraiknak „szárnyakat adnak”, további munkára ösztönzik őket, ami szintén hozzájárul a későbbi eredményes versenyzéshez - magyarból vagy más tantárgyból.

4. A művek kiválasztásában érvényesülő szempontok

Ahogy egy verseny véget ér, már elkezdek töprengeni azon, hogy mi legyen a következő kijelölt téma. Kérni szoktam a szilágyis és a más iskolákban tanító „aranyos” kollégák segítségét, javaslatait is.

A művekkel, a szakirodalommal mindenképpen igyekszünk bővíteni a tanulók ismereteit, tehát elsősorban nem tananyagot választok – a határon túli magyar irodalom eddig általában mostohagyermeké volt az irodalomtanításnak, pedig a nemzettudat erősítése szempontjából kulcsfontossággal bír. Az Arany-program meghatározó elemei között is szerepel: „A Program olyan emberré neveli a diákokat, akik nyitottak a nemzeti és az európai értékekre...”. Ha mégis tananyag a téma, elsősorban Arany János esetében, akkor természetesen az órainál sokkal alaposabb, elmélyültebb tudást kér számon a verseny. Az ismeretbővítést nagyon

szélesen értem, sokszor nemcsak az irodalomhoz-nyelvhez kapcsolódóan szereznek új ismereteket a tanulók. Egy-egy mű földolgozása bővíti történelmi ismereteiket (például: Dsida Jenő versei és Kós Károly – a trianoni döntés és következményei, Gárdonyi Géza: A láthatatlan ember, Arany János: Buda halála – Attila és a hun birodalom, Gárdonyi Géza: Az Isten rabjai – a magyar kora középkor, Kós Károly: Az országalapító – az államalapítás kora, Sütő András: Anyám könnyű álmot ígér, Advent a Hargitán, Kányádi Sándor versei – a romániai magyar kisebbség helyzete a Ceausescu-diktatúrában stb.). Máskor a néprajztudományhoz kapcsolódunk /például Benedek Elek és Kós Károly munkásságával/; Kós Károly munkásságának (művészettörténeti és építészeti vonatkozásai is előkerülhettek a felkészülés során; és így tovább: óriási az a műveltséganyag, amivel gazdagodnak a versenyre felkészülő diákok.

Egy másik nagyon fontos szempont, hogy olyan olvasmányokat válasszak, amik közel állnak a tanulókhöz, amiknek olvasása során azonosulni tudnak a velük közel egykorú szereplőkkel, bele tudják magukat képzelni a művekben megjelenő élethelyzetekbe. Kifejezetten ilyen megfontolásból kerültek a verseny anyagába például Benedek Elek és Kányádi Sándor meséi, Gárdonyi Géza két regénye és a novellák, Gion Nándortól A kárókatona még nem jöttek vissza, Sütő Andrástól a Gyermekkorom tükörcserepei, Tamási Áron Énekes madara és Ördögölő Józsiása.

Végül a választás harmadik, de bizonyos szempontból talán legfontosabb szempontja: a mű minden esetben közvetítsen az olvasók számára olyan erkölcsi értékeket, mutasson olyan magatartásmintákat, amelyek segítik őket eligazodni értékválságos világunkban, abban, hogy az értéket válasszák, felelősséget érezzenek saját életükért, azokért a szűkebb és tágabb közösségeikért, amelyekhez tartoznak, emberhez méltó életet éljenek. Ennek bizonyítására csak néhány versenyünk mottóját idézem az utóbbi évekből:

2011 – „Ha kérdeznék,/becsületesen felelni kell./A harcot becsületesen/ fel kell venni,/ az úton becsületesen/végig kell menni...” (Dsida Jenő: Tekintet nélkül)

2010 – „Háborúk üszkén, birodalmak romján/ egy férfi jó a szülőföld felé./ Az ő fegyvere a hűség ég a jóság/ s nincs olyan vész, ami megrettentené.” /Magyari Lajos: A szembejövő - Benedek Elek örök emlékének/

2009 - „És azóta is minden mesemondó, költő, regös, énekes azért él-hal, teszi rá életét, hátha sikerülne elmondania a mesék meséjét, amitől egyszerre jobbá-szebbé változna a világ s az emberek.” /Kányádi Sándor: Mesék meséje/

2006 – „Okvetlenül kell a torony, hogy az ember felkapaszkodjon a magasba, egészen oda, ahol a darvak szállnak, aztán még magasabbra...Hogy messzire lásson az ember, hogy

mindent lásson lent és fönt, hogy közelebről beszélgesen a darvakkal, belemarkoljon a szélbe, hogy megnézzze magának az eget is...” /Gion Nándor: A kárókatona még nem jöttek vissza/

5. A verseny menete

Minden tanév októberében-novemberében megkapják az iskolák a versenykiírást, amely tartalmazza a verseny időpontját és az elolvasandó művek, szakirodalom listáját.

A verseny első napjának /péntek/ délelőttjén a diákok megoldják az írásbeli feladatokat. Másnap délelőtt a legjobb eredményt elért versenyzők /ez évfolyamonként, a mezőnytől függően 12-15 tanulót jelent/ a szóbeli fordulóban is összemérik tudásukat. A szóbeli évfolyamonként, tehát három bizottság előtt zajlik, nyilvános: a versenyzők és tanáraik a közönség. A tanulók három – a kijelölt művekhez kapcsolódó - téma közül választhatnak, 10 perc felkészülés után a vázlatukat használhatják, de szabadon kell előadniuk gondolataikat a választott témáról. A zsűri a tartalmat és az előadásmódot is pontozza.

Az írásbeli és a szóbeli forduló összesített pontszámai alapján alakul ki a végleges sorrend. Évfolyamonként az első hat-hat tanuló kap oklevelet és jutalmat – így igazságos, és így tudunk a legtöbb tanulónak sikerélményt biztosítani.

6. A feladatok típusai – néhány jellemző példával

Az írásbeli feladatokat évről évre Szőkéné Csapó Erika, a Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégium magyartanára állítja össze; a szóbeli témákat a magyar munkaközösség fogalmazza meg.

6.1. Az írásbeli feladatsor

Az írásbeli feladatsor célja elsősorban a kijelölt művek ismeretének minél objektívebb fölmérése. Ennek megfelelően a feladatok egy része műfelismerés: jellemző részletek, szereplők, helyszínek, motívumok alapján. Például:

Ebben a feladatban néhány Benedek Elek-mese néhány jellemző mozzanatát gyűjtöttük össze. Találd ki, mely mesékből valók az alábbi motívumok!

Motívumok	A Benedek Elek-mese címe, amelyikben a motívumok együtt megtalálhatóak
csillagos bicska a Fekete-tenger hetvenhetedik szigete kilincsmadzag százfejű sárkány Hajnal gyémánt palotája	
égiháború szemeket áruló boszorkány gyöngyöt síró leány lábnyomban pengő aranyak	
kilenc misére való pénz daruvá változó királykisasszonyok ólomhegy kakassarkon forgó rézvár	
egy kosár összetört tojás a föld alá vasládában utazó hős beretvahíd kígyó-királykisasszony	
huszonhat szekér gyertya elátkozott vár arany derékszija tűzkígyó	

Vannak olyan feladatok, amelyek a művek belső összefüggéseire kérdeznek rá, de olyanok is, amelyek az intertextuális összefüggések fölismerését, megértését kérik számon.

Például:

Az Énekes madár cselekményében fontos szerepet játszanak a csodák.

Sorolj föl négy csodás eseményt! Ismertesd jelentőségüket röviden!

vagy: Sütő András írásai nagyon szorosan kapcsolódnak a magyar irodalom hagyományaihoz. Gyakran idéz föl írókat, költőket, utal műveikre. Az alábbiakban az általatok olvasott művekből választottunk ki néhány részletet. Találjátok ki, hogy melyik nagy elődre, ill. műre vonatkoznak Sütő alábbi sorai!

„...Elmesélem a gólya történetét is. Fél lábon álldogál – ó, nem a kéményen, a földön. Visszavágott szárnyát néha meglebbenti, piros csőrével gilisztát szemelget. Mindene megvan, a repülése hiányzik csupán. Igazinak mutatkozik a szárnya is – amiből épp a szárnya hiányzik. Az ollóvágta különbség. ...”

A szövegrészletben fölidézett mű címe:

Szerzője:

„Hát az a bácsi ott, Farkaslaka táján ismered-e? Kicsi háza van Áron bátyádnak a földben két cserefa között, de csak esős időben és fagyban húzódik meg benne, mert ő leginkább a

nyelvinségben senyvedők házait járja; melegítő szavakból szőtt kicsi köntösöket, ködmönt, karmantyút osztogat a gyerekeknek.”

Az idézetben szereplő író neve:

Egy általad ismert művének címe:

Esetenként a művekben szereplő kulcsszavakat, jellegzetes szófordulatokat kell értelmezniük a tanulóknak, amivel szókinszüket igyekszünk fejleszteni.

Például:

Az alábbi kérdések Arany balladáira vonatkoznak.

Bujdosónak kín az élte,

Reszket, ha levél zörög:

Felvont sárkányt vesz kezébe,

Hajtja éh: „megállj, görög!”

Varju mind' kíséri : „kár!...

Fennakadsz te, szép betyár!”

„Hess, madár!”

Melyik balladából való a részlet?

Mit jelent a versszak harmadik sora?

Miért kényszerül erre a cselekedetre a versszakban szereplő betyár?

Kik voltak a betyárok?

A palotát fedi fekete posztó,

Déli verőn nem süt oda nap;

Áll a tetemnél tisztí pörosztó,

Gyertya, feszület, kánoni pap:

Sárga viaszfényt nyughelye kap.

Melyik balladából való a részlet?

Kinek a ravatalát mutatja be

Mit jelent a pörosztó szó?

Mely részletek utalnak a gyászra?

Gyakran kapnak a versenyzők egy-egy műhöz kapcsolódó szövegértési feladatokat is.

Például:

A szöveg - kisebb változtatásokkal - Kós Károly egyik regényéből való.

Melyik színhelyet írja le a szerző ilyen módon?

Aláhúzással jelöld a szövegnek azokat a részleteit, amelyek nem illenek be a földészeti környezetbe!

A nagy palotás szobában hárman vannak. A fal menti széles, alacsony, puha szőnyeggel letakart kereveten a nagyúr nyugszik, előtte, a padlón, duzzadó, tarka párnákon az Úrasszony. Közöttük alacsony, kerek asztalkán karcsú ezüstkancsó és apró, arany ivócsészék. A szoba egyik sarkában magas hátú pad előtt tömör, súlyos asztal és két nehéz tölgyfaszék. A fal mellett szépen faragott polc a könyveknek. Más bútor nincs a házban; de a padlón végis-végig gyékénytakaró, a falakon virággal írott tarka szőttesek, és egyik szegelletbe támasztva néhány puska. Körös-körül a ház falán, nyeles vaskarikákban lámpások világítanak.

A művek ismerete mellett kreativitásukat is bizonyíthatják a versenyzők azokban a feladatokban, amelyekben egy-egy szereplőt kell jellemezniük, vagy egy-egy kiemelt jelenetet – a mű alapján – befejezniük.

Például:

Folytasd a megkezdett történetet!

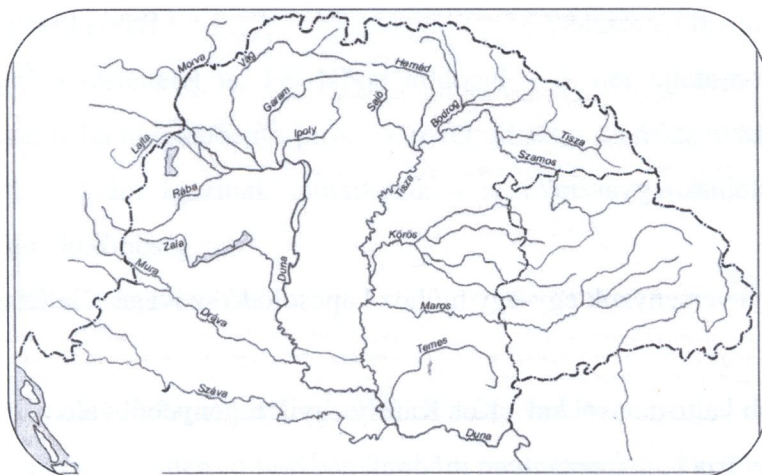
Egy hideg, esős napon Margit észrevette, hogy étkezés után a dézsát még nem vitték ki.

Megpróbálta kivonszolni, hogy bizonyítsa alázatosságát, de egyedül nem bírta. Megkérte hát Kingát, Rátoldy ispán leányát, hogy segítsen neki. ...

A megjelölt szakirodalom alapján a feladatok rákérdeznek háttérismeretekre is: kapcsolódó életrajzi események, történelmi összefüggések, műelemzések – a mű szerkezete, jellegzetes költői kifejezőeszközei, műfaja, stílusa. A megszerzett ismereteket, jártasságokat a későbbiekben tanórákon – nemcsak magyar órán – a későbbiekben jól tudják majd hasznosítani a tanulók.

Például: Melyik településen és milyen tájegységen játszódnak Gion Nándor gyermekkorát felelevenítő regényei?

Hol található a település? Jelöld be a térképen a vidéket!

Milyen folyóvizek vannak a település közelében?

Milyen nemzetiségek éltek ott egymás mellett? Milyen foglalkozás volt jellemző az egyes népcsoportokra?

vagy:

Határozd meg, mi a realizmus!

Milyennek látja Gion Nándor saját realizmusát?

6.2. A szóbeli témák

A szóbeli témák a művek értelmezését kérik - általában egy-egy kiemelt részlethez, úgynevezett bázisszöveghez kapcsolódóan.

Például:

„A Toldi szerelme a világirodalom nagy eposzaihoz hasonlóan enciklopédikus mű. Magába foglalja tehát mindazt a "tudást", amelyet Arany a pályája végén jónak látott közölni...” /Szörényi László/

Az élet mely nagy kérdéseivel foglalkozik Arany János a Toldi szerelmében? Mutass be néhányat! /2011/

„...a király egyik kezében kereszt, a másik kezében éles kard...Véres építést parancsoltál nekem, Úristen, s én nem irgalmazhattam, s Te sem irgalmazhattál nekem...” /Kós Károly/

Milyennek láttatja Kós Károly Szent Istvánt? /2007/

Vörös Rébék általment a

Keskeny pallón: most repül;

Egy varjúból a másikba

Száll a lelke vég ne'kül:

S kinek ő azt mondja: kár!

Nagy baj éri és nagy kár.

„Hess, madár!”

/Arany János/

A bűn, a bűnhődés és a büntetés Arany János kései balladáiban /2006/

A témák sokszor azt is megcélozzák, hogy a versenyző a saját élettapasztalatait, véleményét is megfogalmazza az adott téma kifejtésekor. Itt is általában megadunk egy gondolatébresztő szövegrészletet. Például:

„És ti alusztok, mélyen alusztok!” /Dsida Jenő/

Közöny és együttérzés az emberekben

Dsida Jenő művei és saját tapasztalataid alapján fejtsd ki gondolataidat a témáról!

/2011/

„A torony nagyon fontos – szögezte le még egyszer konokul Burai J. Aztán hadarni kezdett. - Okvetlenül kell a torony, hogy az ember felkapaszkodjon a magasba, egészen oda, ahol a darvak szállnak, aztán még magasabbra...Hogy messzire lásson az ember, hogy mindent lásson lent és fönt, hogy közelebbről beszélgesen a darvakkal, belemarkoljon a szélbe, hogy megnézzze magának az eget is...” /Gion Nándor/

Mi a jelentősége Gion Nándor regényében a torony építésének? Mi építünk-e magunknak „tornyokat”? /2006/

Mikor jobb/volt jobb gyereknek lenni? Ma vagy Sütő András gyerekkorában? Miért? /2005/

7. A versenyhez kapcsolódó egyéb rendezvények

A versenyhez mindig kapcsolunk olyan programokat is, amelyek egyrészt maradandó élményeket nyújtanak a résztvevőknek, másrészt hozzájárulnak ahhoz, hogy diákok és kollégák jobban megismerjék egymást és Egert, Eger környékét.

A versenyzők és tanáraik mindig csütörtökön délután érkeznek, az Arany-programban tanuló szilágyis diákok fogadják őket. Este a kísérő tanároknak megbeszélést tartunk a programokról, a verseny menetéről.

Pénteken délelőtt, amíg a versenyzők az írásbeli feladatsort oldják meg, a kísérőknek vagy szakmai megbeszélést, esetleg előadást szervezünk, vagy városnéző programot. Pénteken délután a versenyzők és tanáraik háromféle program közül választhatnak. Akik még nem ismerik Egert, azoknak a legnevezetesebb látnivalókat mutatjuk meg /a Vár, a Líceum, a Bazilika/, akik ezeket már látták, azoknak a város kevésbé ismert nevezetességeit ajánljuk /Gárdonyi-ház, Rác-templom, Város a város alatt/. A harmadik lehetőség egy Eger környéki autóbuszos kirándulás, kisebb túra évenként változó helyszínekre /Szarvaskő, BÉlapátfalva, Szilvásvár, Recsk, Parádfürdő, Sirok, Noszvaj, Cserépváralja, Lillafüred, Bükk-fennsík/.

Pénteken este a város kulturális életéből mutatunk be egy-egy szeletet vagy úgy, hogy elvisszük vendégeinket a Gárdonyi Géza Színházba /Valahol Európában/, a Harlekin Bábszínházba/Rózsa és Ibolya/ vagy valamely más kulturális intézmény éppen aktuális rendezvényére/Lajkó Félix koncertje/; vagy úgy, hogy meghívunk előadókat, föllépett már az irodalmi versenyen Réti Árpád színművész, a Gajdos zenekar, az Egres néptáncgyűttes, a Veszelka kommandó.

Néhány alkalommal az ünnepélyes megnyitóra vagy a díjkiosztóra neves irodalomtudósokat – dr. Imre László, dr. Lisztóczy László - hívtunk meg, akik a témához kapcsolódó előadásokat tartottak.

8. Tapasztalatok, eredmények

A tíz év tapasztalatai azt mutatják: az irodalmi verseny megvalósítja a kitűzött célokat. Nagy öröm, hogy a diákok visszajárnak a versenyre; aki 9. évfolyamos korában versenyzett, az mindent megtesz azért, hogy a következő években is résztvevő legyen. Eszerint hozzájárul a verseny ahhoz is, hogy az olvasást értéknek tartó, olvasni szerető embereket neveljünk, ami – különösen az olvasási szokásokra vonatkozó riasztó statisztikák ismeretében – a magyar nyelv és irodalomnak, de általában az oktatásnak is véleményem szerint egyik kulcsfontosságú feladata.

Az írásbeli és a szóbeli fordulók eredményeinek tükrében azt a megállapítást tehetjük, hogy a diákok mindenképpen elolvassák a megjelölt műveket, a szakirodalmat, különbségek elsősorban a feldolgozás mélységében, a tudás alkalmazásának képességében vannak. Talán a diákok számára a legnehezebb, de nagyon hasznos eleme a versenynek a szóbeli forduló – ez a visszatérő tanulók esetében igen látványosan mutatja, mennyit fejlődik lényeglátó képességük, szóbeli kifejező készségük versenyről versenyre.

A Program egyik eleme az is, hogy az „aranyos” tanulók rendszeresen szerepeljenek Programon kívüli regionális és országos versenyeken. Jó érzéssel, sőt büszkeséggel tölt el bennünket, hogy az irodalmi verseny résztvevői közül többen nemcsak szerepelnek a magyar nyelv és irodalom tanulmányi versenyein, hanem szép eredményeket is érnek. 2006-tal bezárólag van egy erre vonatkozó sikerlistám, mely szerint addig az alábbi tanulók értek el kiváló eredményeket:

- Heinczinger Zorán, Puskás Tivadar Távközlési Technikum: az Édes anyanyelvünk verseny döntőjének különdíjasa;
- Herkó Gábor, Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégium: a Kazinczy-verseny országos döntőse;
- Jagicza Gábor, Puskás Tivadar Távközlési Technikum: Kazinczy-érmes;
- Nagy Róbert, Petőfi Sándor Gimnázium: a Kazinczy-verseny országos döntőse;
- Sípos Anna, Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégium: az Édes anyanyelvünk verseny országos döntőjébe jutott két alkalommal is;
- Szijj Marietta, Jurisich Miklós Gimnázium és Kollégium: az Implom József helyesírási verseny országos 11. és 3. helyezettje;
- Tóth Katalin, Varga Katalin Gimnázium: az Implom József helyesírási verseny országos 6. helyezettje;
- Vajna Nikolett, Tóth Árpád Gimnázium: a Kazinczy-verseny országos döntőse két alkalommal is.

9. Zárógondolat

Az Oktatási Minisztérium Országos Arany János Tehetséggondozó Programjának mottója 2000-ben így szólt: „Mit csináltál a rád bízott talentumokkal? Nincs más számonkérés, csak gyermekeink tekintetében. Ahány (...) szóra vágyó gyermek, a jövőnek megannyi lámpása a meglódult időben.” /Sütő András/

Meggyőződésem, hogy a Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégium által szervezett irodalmi verseny indulása, azaz 2002 óta jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a Program el tudjon számolni a rá bízott talentumokkal.

10. Mellékletek

1.A 2010/11-es tanév versenyének feladatai és a javítókulcs, összeállította: Szőkéné Csapó Erika tanárnő, Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégium

2.A 2010/11-es tanév versenyének nyertesei

IV. A Kodály Zoltán Általános Iskola tehetséggondozó tevékenysége

---

1. Alapadatok:

A Kodály Zoltán Általános Iskola 1986 szeptemberében nyílt meg. Jelenleg 390 diák tanul itt. Nevelésüket, oktatásukat 29 pedagógus irányítja, szervezi. Kétharmaduk alapító tag.

A tantestület stabil, összeszokott, az új módszerek és eszközök iránt fogékony, vállalkozó szellemű. A pedagógiai-szakmai munkát végző pedagógusok nyitottak, innovatívak. Programfejlesztők, tankönyvírók, szakvizsgázott pedagógusok, szakértők, szaktanácsadók dolgoznak iskolánkban. Legfőbb céljuk a pedagógiai feladatok ellátásán túl, hogy gyermekközpontúan, a tanítványok fejlődését maximálisan elősegítő nevelést és értéket közvetítő programokat biztosítsanak. Ebben elengedhetetlen a szülőkkel való szoros és közös megelégedést eredményező együttműködés.

Tanulólétszámunk az utóbbi években folyamatosan emelkedett, ami pedagógiai-szakmai munkánk elismerését is jelenti.

A nevelőtestület tettekkészségét, progresszivitását mutatja, hogy több szakmai – pedagógiai - szerkezeti innovációt vezetett be az elmúlt 26 évben:

- az Ének-zene emelt szintű oktatás 1987-től évfolyamonként 1-1 osztályban indult
- **1988-ban megkezdjük a Dr. Zsolnai József professzor nevével fémjelzett alternatív Értékközvetítő és Képességfejlesztő Pedagógia alkalmazását.**
- **1988-ban felvettük a Kodály Zoltán Általános Iskola nevet.**
- **Az Új Magyar Iskoláért Pedagógiai Egyesület (UMIPE) alapító tagja volt az iskola, majd 1991-ben Észak-Magyarországi Regionális Központtá váltunk.**
- **Sok képzés, felkészítés zajlott itt négy megye ÉKP-s iskolái számára.**
- **Az intézmény részt vállalt az ÉKP program felsőfokú pedagógusképzésre vonatkozó kísérletében. A Jászberényi Tanítóképző Főiskola hallgatói számára külső gyakorlóhelyként működött 1989-1991 között.**

- 1991-ben bejegyezték a „Kodály Zoltán” Iskolai Alapítványt, amely azóta is eredményesen működik. Egyik fő támogatója az iskolai tehetségfejlesztésnek. Hozzájárul a tárgyi feltételek javításához, az épület korszerűsítéséhez, szépítéséhez.
- 1991-ben engedélyt kaptunk szerkezeti változtatásra, beindítottuk a hatosztályos gimnáziumi képzést. 1995-ben az önkormányzat gazdasági okokra hivatkozva visszavonta az engedélyt. Két osztályunk 1998-ban és 1999-ben sikeres érettségi vizsgát tett.
- 1996-ban innovációként elindítottuk a Könyvtárhasználat-önművelés tantárgy tanítását, amely ma is nagy elismerést és érdeklődést vált ki a régióban és országos szinten egyaránt.
- 2000-2002 között teljesítettük a Comenius 2000 Közoktatási Minőségfejlesztési Program Partnerközpontú működés modelljét.
- 2007. július 1-jétől az Óhatvani Óvoda és Általános Iskola Kodály Zoltán tagiskolájaként működöttünk 2011. július 1-ig, megtartva és megőrizve pedagógiai-szakmai jellemzőnket.
- 2011-ben iskolánk regisztrált Tehetségpont lett 8 területen.
- 2012-ben ÖKO-iskola lettünk.

Az elmúlt 27 évben lezajlott fejlesztések kiindulópontja az volt, hogy a tradicionális oktatás mellett a korszerű pedagógiai módszerek is előtérbe kerüljenek, s ez legyen hangsúlyos elem minden pedagógus számára.

Fontosnak tartjuk annak a nevelői attitűdnek a megerősítését, amely az egyéni fejlődésmenetet, a sokféleséget, az átlagtól eltérést a személyiségfejlődés természetes velejárójának tekinti.

Egyénre szabott differenciálás jellemzi a mindennapi pedagógiai gyakorlatunkat. A munka és tanulásszervezés jellemzője, hogy a tanuló egyénre koncentrálunk, annak fejlettségére, tanulási tempójára. Törekszünk az önállóság és az öntevékenység kialakítására, az ehhez szükséges önálló tanulási és önismereti képességek kiművelésére, a különböző személyiségzféra arányos fejlesztésére.

Pedagógiai hitvallásunk a tanítást és a nevelést egységes, egymástól nem elkülönített és elkülöníthető tevékenységként kezeli. Mindent, amit a gyerekek el kell sajátítaniuk, meg kell tanulniuk, elsajátítandó objektívációnak tekintjük, amelynek a megtanulásához meghatározott időszakra van szüksége. A pedagógus tevékenységét ebben a szakaszban folyamatirányító tevékenységként értelmezzük.

Legfőbb pedagógiai elveink: a sokféle, eltérő képességű és érdeklődésű gyermekben megtaláljuk, felismerjük az egyéni fejlesztés lehetőségeit, hogy sikerélményhez juttassuk abban, amiben tehetséges, ösztönözzük képességei fejlesztésére, csökkentjük hátrányait.

Oktató-nevelő munkánk célja, hogy segítse diákjainkat abban a folyamatban, amelyben művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré válnak.

Iskolánk tanulói rendkívül versenyképesek. Az elmúlt években különféle versenyen, vetélkedőn vettünk részt, s emellett szívesen közreműködünk települési ünnepeken, nevezetes alkalmakon, évfordulókon.

Az iskola mikrokörnyezetét a gyermekekkel és a gyermekekért közösen alakítjuk. Pedagógiai felismerésünk abból a tapasztalati tényből származik, ha a gyermekek jól érzik magukat az iskolában, az kihat az ott folyó pedagógiai folyamatok eredményeire is. Ezt igazolják a tanulói mérési eredményeink is.

Intézményünk szakmai hitelét erősíti olyan iskolai tárgyi környezet, amelyben a rendezettség, tervezettség, fejlesztésekre, alkotásra sarkalló környezet a meghatározó. A környezet- és vizuális kultúrához kapcsolódó képességek kiművelése úgy lehet hatásos, ha társul hozzá környezetvédő, környezetkímélő, környezet tisztaságát óvó magatartás.

Iskolánkban a demokratikus pedagógiai vezetési stílus a meghatározó, amelyre az együttműködés a jellemző. Ez a feltétele annak, hogy a képességfejlesztés, a tehetséggondozás illetve a tanulásszervezés a tanulók egyéni tempójának megfelelően valósuljon meg.

Iskolánk az oktatás-nevelés minőségi megújítására törekszik. A minőség mutatói iskolánkban a következők:

- kommunikáció anyanyelven és legalább egy idegen nyelven
- magas teljesítmény az ismeretek elsajátításában és alkalmazásában
- alkotásra való beállítódás és felkészültség
- művészeti értékek iránti fogékonyságra való nevelés
- innovációra való készség
- önművelési technikák birtoklása révén széles körű általános műveltség
- IKT eszközök értelmes használata
- naprakész informáltság Magyarország és a nagyvilág sorsának alakulásáról
- reális énkép, emberkép, magyarságkép, Európa-kép, világkép
- környezetünk megbecsülésére és megóvására való attitűd kialakítása
- tolerancia

- humanizációra való törekvés az életvezetésben és az érvényesülésben
- másokkal szemben empátia tanúsítása, mások érzékenységének, autonómiájának tiszteletben tartása.

Iskolánk értékválasztásával összhangban képesség- és tehetségfejlesztésünk során a következőkre helyezzük a hangsúlyt:

- A képesség- és tehetségfejlesztést az iskolába lépés pillanatában elkezdjük.
- Pedagógiaiilag azonos esélyt biztosítunk mind a tehetséggondozásnak, mind a hátránykompenzálásnak.
- Alapelvünk, hogy minden gyermek tehetséges valamiben.
- A tanórán differenciált tanulásszervezéssel lehetőséget biztosítunk a valamiben tehetséges tanulók képességfejlesztésére, olyan módon, hogy személyre szabott feladatokkal tevékenységre, alkotásra serkentő motivációval a magasabb rendű szükségletek kielégítése felé orientáljuk őket.
- Olyan tanítási órán kívüli iskolai szolgáltatásokat tervezünk, amelyek lehetőségeket biztosítanak a diákok számára az iskolai szervezetben működő szerepszerű viselkedés megtanulására, és tehetségük kibontakoztatására, amelyek a képességek minél szélesebb körének a kialakulását eredményezhetik.

A tehetséggondozás kiemelkedő szervezeti egységei és szinterei iskolánkban

- a művészeti tehetségfejlesztés: ének-zene, hangszeres zene, képzőművészet (kézművesség, rajz és vizuális kultúra)
- tudományos kutatómunka (Kutató Gyerekek Köre és Könyvtári Kutatók)
- sport terén tehetséges gyerekek fejlesztése (szivacskezilabda, játékos sport, atlétika, kézilabda, labdarúgás)
- nyelvi tehetségfejlesztés (német és angol nyelven)
- matematikai (logikai gondolkodás) tehetségfejlesztése
- természettudomány területén való tehetségfejlesztés.

A Kodály Zoltán Általános Iskolában az alkotóvá nevelés terén igyekszünk megteremteni azt a légkört és azokat a szervezeti formákat, amelyek biztosítják a kreatív társadalmi létre való felkészítést. A fent felsorolt tehetségfejlesztési területeken és formákkal lehetőséget kínálunk a diákoknak, hogy elsajátítsák a korszerű alkotástechnikai módszereket, és megismertetjük a folyamatban részt vevő tanulókat a konstruktív egyéni és csoportos problémamegoldás lehetőségeivel és ösztönözzük őket az alkotó lét örömteli átélésére.

Ezekben a tehetségfejlesztő körökben olyan tanítási és tanítási órán kívüli iskolai szolgáltatásokat szervezünk, amelyek lehetőségeket biztosítanak a diákok számára az iskolai szervezetben működő szerepszerű viselkedés megtanulására, tehetségük kibontakoztatására, amelyek a képességek minél szélesebb körének a kialakulását eredményezhetik.

Minden évben Tehetségnapot (Tehetségnapokat) szervezünk, hogy a különböző területeken tehetséges gyerekek számára bemutakozást biztosítsunk. (Kutató Gyerekek Hete, Rajz és kézműves-kiállítás, Gálaműsorok és hangversenyek, tanulmányi és sportversenyek)

Gyakran csatlakozunk más tehetségpont által meghirdetett tanulmányi versenyekhez, programokhoz.

Az iskolánkban zajló tehetségfejlesztő program munkájáról folyamatos információ-áramlás történik az iskolán belül az iskolarádióon keresztül, a havi iskolagyűléseken, az iskola honlapján. Az iskolán kívüli kommunikáció a médián keresztül zajlik a Hatvani Hírekben, a Hatvan TV-ben, Hatvan város internetes portálján.

A magas szintű oktató-nevelő munkát, a tehetségfejlesztést bizonyítják a versenyeredmények, a sikeres pályázatok.

2. Tehetségpont

Ezt munkát foglaljuk komplex rendszerbe, mint regisztrált Tehetségpont.

- A fejlesztés irányai a kiemelkedően tehetséges diákok azonosítása, fejlesztése.
- Tehetséggondozó szakkörök további indítása
- Megyei és országos versenyeken való részvétel, versenyek szervezése
- Diákolimpiákon és egyéb sportversenyeken való részvétel
- Városi rendezvényeken, ünnepségeken való szereplés
- Bemutató órák, foglalkozások, szakmai tanácskozások szervezése. Projekt hetek szervezése
- Egészségnap szervezése
- Kutató Gyerekek Hete programsorozat

2.1. Kutató Gyerekek Tudományos Köre

Azért hoztuk létre 2002-ben, hogy a tehetségígéreték gondozását szolgálja. Az önképzőkörben tudatosan megtervezett program szerint tartjuk heti rendszerességgel azokat a felkészítő foglalkozásokat, melynek révén a diákok elméleti, kutatás-módszertani ismereteit kiscsoportos formában projekt-módszer segítségével alakítjuk ki. A Kutató Gyerekek

Tudományos Köre egy olyan tehetséggondozási program, mely túlmutat az általános iskola „tantárgyszagú” zárt világán. E tehetséggondozási program a valós világ problémáira mutat rá, melyek megoldása kutatási folyamatokat (is) igényel. A Kutató Gyerekek Körében végzett tehetségfejlesztés során megtapasztaltuk, hogy tanítható a tananyagtól eltérő témák bemutatása, a problémafelvetés, a hipotézisalkotás, a tényanyaggyűjtés, a hipotézis vizsgálata és ennek eredményeként állásfoglalás a probléma megoldásával kapcsolatosan.

2.2. Az idegen nyelv területén

(angol, német) A tehetséggondozó munka mind az alsó mind a felső tagozatos tanulók körében folyik. A nyelvi tehetséggondozó műhely elsődleges célja a képességek felmérése és fejlesztése, a kommunikációs készség javítása. Olyan praktikus nyelvi ismeretekkel ismerkedhetnek meg a gyerekek, melyek a leggyakrabban felmerülő aktivitásokhoz, érzelemkifejezésekhez kötődnek, kiegészítve a hagyományosan oktatott tananyagot. Ezek elsajátítása érdekében beszéd-centrikus, az életkornak és előzetes tanulmányoknak, a megszerzett tudásszintnek megfelelő kis létszámú csoportokban történik és zajlik a nyelvi készség fejlesztése.

2.3. A zenei tehetségfejlesztés

Fő célja, hogy lehetőséget nyújtson arra, hogy valamennyi zenei tevékenység végzése közben pozitív érzéseket éljenek át a tanulók, ezáltal a zene és zenélés számukra pozitív értékévé váljon. Az aktív zenélést az énekkaron kívül kamarazenei formában is kipróbálhatják diákjaink. Énekkarunk rendszeresen készül a különböző fellépésekre, többször adnak koncertet. A rendhagyó énekórák keretében lehetőséget biztosítunk tanulóinknak ahhoz, hogy a művészi előadások motiváló hatással legyenek mindennapi munkájukra.

A zenei tehetséggondozó műhely létrehozásával a művészeti korok, stílusok alaposabb megismerésére ösztönözzük diákjainkat.

2.4. Logikai-matematikai tehetségterületek

Tehetséggondozást végzünk **logikai-matematikai tehetségterületeken** is. A matematikai tehetséggondozásunk célja a problémaérzékenység, ötletgazdagság, hajlékonyság, rugalmasság, könnyedség, eredetiség, kidolgozottság, újrafogalmazás, kiterjesztés, transzferálás képességének fejlesztése. Versenyeket szervezünk, és eredményesen veszünk részt a különböző megmérettetéseken.

Informatikai tehetségműhelyünk „LOGO ELEK” címmel a 4. osztályosoknak szóló program. A tehetségműhely célja a tanulók algoritmusos és logikus gondolkodásának fejlesztése.

A sport terén a tehetséggondozásunk évek óta a megye egyik elismert iskolájává tett bennünket. A különböző sportágakban a tehetségfejlesztés célja az egészséges életmódra nevelés mellett a mozgás, a sport igényként való megszerettetése, a sporttehetségek felderítése, képzése, a sportutánpótlás nevelése. A testkultúra mozgásanyagának fejlesztése testnevelés órákon, sportkörüli foglalkozásokon történik. A játékos sport, a szivacskezilabda, kezilabda, labdarúgás és az atlétika terén értünk el rangos eredményeket. Ezeken a területeken a továbbiakban is kiemelt figyelmet fordítunk a tehetségfejlesztésre.

Az elsősegélynyújtó szakkörünk célja, hogy motivációs céllal újraélesztési bemutatókat tartsunk a felsős tanulóknak. Az Elsősegélynyújtó szakkör tagjai közül a legtehetségesebbekkel felkészülünk az elsősegélynyújtó versenyekre. Egészségnapot szervezünk, melyen elsősegélynyújtást mutatunk be a gyakorlatban szituációs játékok formájában.

Célunk további tehetséggondozó műhelyek létrehozása iskolánk alsós évfolyamos tanulói számára. Így komplex képességfejlesztés, tehetséggondozás valósulhat meg intézményünkben egészen az iskolába lépés első pillanatától 14 éves korig.

Az tehetségfejlesztéshez szükséges humán-erőforrásbeli feltételek adottak az iskolánkban: magasan kvalifikált, jól felkészült, sok éves tapasztalattal rendelkező és a tehetséggondozás terén elhivatott iskolavezetés és pedagógusok teszik alkalmassá iskolánkat ezen tevékenységek további sikeres és eredményes folytatására.

A tehetséggondozásban részt vevő pedagógusok maguk is nyitottak, innovatívak.

Saját szakterületükön olyan tehetséggondozó módszereket, eljárásokat dolgoztak ki, amelyek beépíthetők a tehetségfejlesztő műhelyek programjába:

- mindannyian gazdag módszertani skálával rendelkező tanítók és tanárok,
- tanfolyamokon és továbbképzéseken sajátították el a tehetségfejlesztés és gondozás különböző fortélyait és módszertanát,
- a tehetségazonosításban, - gondozásban és tanácsadásban pszichológus is segíti munkánkat.

A tehetséggondozó tevékenységünk kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségkutatás, a tehetséggondozás céljai és tevékenységei a teljes személyiség optimális fejlődésének segítése érdekében a következők:

- korai felismerés, tehetségazonosítás,
- tehetségek számbavétele,
- tantárgyi programok követelményeit magasan túlteljesítő diákok számára a fejlesztés színtereinek meghatározása,
- hiányosságok, gyengeségek okainak felderítése, egyedi segítségnyújtás vagy szakmai irányítás.

3.A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés,
- tantárgyak emelt szintű oktatása,
- csoportbontás,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak alkalmazása,
- a viselkedéskultúra fejlesztése.

4.A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán kívül

- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.),
- tehetséggondozó szakkörök,
- tudományos diákkör
- iskolai sportkörben: kézi-, szivacskezi- és labdarúgó-bajnokságok,
- szabadidős foglalkozások (színház-, múzeumlátogatás),
- az iskolában rendelkezésre álló tanulási források használata.

A tehetséggondozó műhelyt működtető pedagógusok és szakemberek segítik és irányítják a különböző műhelyek munkáját. Feladatuk, hogy olyan programot kínáljanak a tehetségműhely tagjai számára, amelyek során fejlődésük biztosított.

Készségfejlesztő gyakorlatok széles skálájának alkalmazzák a következő területeken:

- érzékszervi finomítás
- vizuális, motorikus, verbális emlékezet fejlesztése
- spontán beszédképesség fejlesztése

- koncentráció – figyelem fejlesztése
- csoportdinamikai gyakorlatok
- kreativitás – fantázia fejlesztése
- nyelvi és a metakommunikáció fejlesztése
- testkultúra, mozgáskoordináció kialakítása, fejlesztése
- kapcsolatteremtés
- együttműködési képesség kialakítása
- egymásra figyelés, érzelmi kötődések kialakítása
- testi és verbális érintkezés

5.Értékközvetítő és képességfejlesztő iskola

Értékközvetítő és képességfejlesztő iskolaként (ÉKP) tartjuk a kapcsolatot az ÉKP központtal. Konferenciákon és szakmai tapasztalatcserén veszünk részt más ÉKP-s intézményekben. A programban résztvevők véleményének megismerése, az együttgondolkodás hatékonyabbá teheti működésünket.

A jövőben is tervezzük részvételünket városi, megyei és országos méréseken és versenyeken. Hiszen a versenyeredményeken keresztül is visszajelzést kapunk munkánk hatékonyságáról.

Amennyiben olyan tehetséges gyermekkel találkozunk, akit mi már nem tudunk tovább segíteni a pályáján, megkeressük a számára leginspirálóbb közeget.

Intézményünk pedagógusai elhivatottan, diákjaik iránti szeretetből eddig is sokat fáradoztak a tehetséggondozás területén, melyet a jövőben is szívesen vállalnak.

Prioritásként kezeljük a közvetlen kapcsolattartást és együttműködést a programban résztvevőkkel.

Tehetségpontunk anyagi fenntarthatósága érdekében igyekszünk minden pályázati lehetőséggel élni.

Valljuk Eötvös József szavait, amivel napi munkánkban is azonosulunk:

*„ Félig sem olyan fontos az, amit tanítunk -gyermekünknek, mint az,
 hogy tanítjuk,
 - amit az iskolában tanultunk, annak nagyobbik részét elfelejtjük,
 de a hatás, melyet egy jó oktatási rendszer szellemi tehetségeinkre
 gyakorol, megmarad.”*

V. A Szent Imre Általános Iskola és Óvoda tehetség gondozó programja

---

1. Tehetség gondozó projekt

1.1.A „tehetség gondozó projekt” címe

„Észkerék” tehetség gondozó szakkör

1.2.A „tehetség gondozó projekt” célja

A tehetséges 1 – 4. évfolyamos tanulóknak lehetőséget adni arra, hogy logikai képességeik kibontakozzanak, játékos formájában fejlődjenek.

A gyerekek megismertetése különböző játékokkal, kommunikációs feladatokkal, drámajátékokkal.

Bábok készítése, illetve a meg lévő bábkészlet segítségével mesék előadása.

A hangszerekkel történő ismerkedés, valamint dalos, verses játékok, kis műsorok összeállítása.

Intézményünk gazdagító programjának bővítése.

1.3. A célcsoport bemutatása

Csoportlétszám: 20 fő

1 – 4. évfolyamos korosztály számára

Azoknak a tanulóknak tervezzük a programot, akiknek tanulmányi munkája kiemelkedő, érdeklődnek a logikai játékok, drámajátékok iránt.

1.4. A programba való bekerülés módja

A programba való bekerülés alapfeltétele a megfelelő logikai készség, illetve tanulmányi munka, érdeklődés a program iránt. Figyelembe vesszük a tantárgyi mérések eredményeit és kikérjük a tanító pedagógusok véleményét.

Az első évfolyamosoknál az óvodai Difer mérés és az óvónők javaslata a mérvadó.

2. A „tehetséggondozó projekt” megvalósításának alapvető feltételei

---

1 fő szakkörvezető, aki tanító végzettséggel rendelkezik.

- Tehetségek felismerése és azonosítása
- Tehetséggondozó projektek kidolgozása
- Mentortevékenység a tehetségpontokban

20 fő a téma iránt érdeklődő beválogatott tanuló

3. A „tehetséggondozó projekt” szakmai pedagógiai jellemzői

A „Észkerék” tehetségműhely eredménye egy olyan tehetséggondozási program, amely túlmutat az általános iskola tantárgyi zárt világán. A foglalkozásokon való részvétel a tanulóktól kreativitást igényel. Az e folyamatok elsajátítása során végzett tevékenységek rendszere fejleszti a tanulók gondolkodásmódját, mint hatékony problémamegoldó eszközt.

Elvárható, hogy a program során fejlődik tanulóinkban a kreatív önművelés igénye, valamint figyelmé, logikai készsége, olyan szubjektív alkotások, kis előadások, jönnek létre, melyekben megjelenik a gyermekek alkotó képzelete.

Fejlődik tanulóink önbecsülése, önművelése, önfegyelme, kitartása, bővül érdeklődésük, kialakul bennük a játékok során a siker és a kudarc megfelelő kezelése, a másik segítése, tolerancia a társuk iránt. Fejlődnek társas kapcsolataik.

3.1. A 60 órás tehetségműhely programja

Foglalkozás anyaga	Fejlesztési terület	Szükséges eszközök
Drámajáték: Szervusz! Névismétlő Játék a szavakkal	Kapcsolatteremtés Figyelem-összpontosítás Memória Együtműködő képesség	Blanko-szókirakó játék
Szabályjáték-társasjáték Társasjáték- alakok, formák	Együtműködés Türelem, empátia Jobb-baloldal ismerete Szabályismeret Érzékelés fejlesztése	Twister- mozgásfejlesztő játék Érzékelésfejlesztő játék
Szituációs beszéd és viselkedés Gyakorlása Játék a színekkel, formákkal	Szóbeli kifejezőképesség Érzékelés, észlelés fejlesztése Szín és formaismeret	Mágneses nyelvi gyakorló Figurix-megf. kép. Fejlesztő játék
Színek és formák felismerése Szöveges feladatok megoldásának gyakorlása	Koncentráció. Türelem Érzékelés, észlelés, figyelem. Együtműködés Matematikai gondolkodás	Figurix! feladatlapok
Fejtörők – matematikai feladatok Egyenlőtlenségek megoldása	Logika Problémamegoldás Matematikai gondolkodás	Tréfás fejtörők – könyv. Írásvetítő Füzet. Írásvetítő
Műveletek játékosan	Szabályismeret Problémamegoldás Logikai képesség	Schubitrix – alpműveletek gyakorlására Írásvetítő
Mi hiányzik? Rajz kiegészítése egésszé Hiányos műveletek	Érzékelés, észlelés Rész-egész viszonya	Írásvetítő. Fénymásolt feladatlapok Figurix feladatlap
Rövid mese feldolgozása	Beszéd, olvasás, írás Képzlet Sorrendiség	Képes történetek - sorrendiség Fénymásolt feladatlapok Mágneses nyelvi gyakorló
Memóriajáték Szabályjátékok megoldása	Figyelem, memória Asszociáció. Megfigyelés, összehasonlítás önellenőrzés	Vita –Memorita- memóriatréning feladatlap
Mi történik? Mondatalkotás képről. (szógyűjtés) Esemény kitalálása, ill. befejezése.	Szókincs, beszéd Szóbeli kifejezőképesség Fantázia	Képek. Füzet. Mágneses nyelvi gyakorló
Csalafinta feladatok Memóriajáték	Matematikai gondolkodás Problémamegoldás Logika .Memória	Írásvetítő. Füzet Vita-Memorita- memóriatréning
Szabályjátékok	Figyelem Szabályismeret	Figurix-megf. kép. fejlesztő. Írásvetítő Feladatlapok
Társasjáték-alakok, formák	Érzékelés, észlelés	Érzékelésfejlesztés!
Szövegfeldolgozás	Beszéd, olvasás, írás Lényegkiemelés Logika	Fénymásolt feladatlap Internet
Játék a szavakkal	Problémamegoldás	Blanko-betűkiakó

Események sorrendje Igaz-hamis állítások	Figyelem. Sorrendiség. Szóbeli kifejezőkészség Szabályismeret	Mágneses nyelvi gyakorló
Játék - mozgás	Együtműködési készség	Twister
Memóriajáték	Megfigyelés, összehasonlítás Önellenőrzés Figyelem, memória	Solo kártya
Játékos matematika (műveletek)	Matematikai gondolkodás	A kicsik nagy világa
Szavak kirakása szabályjáték keretében	Kreativitás Figyelem	Blanko-betűkirakó
Hosszú mássalhangzós szavak helyesírása	Szabályismeret Logika	Írásvetítő Feladatlap
Állatmesék Képek segítségével Társasjáték-szavak	Sorrendiség Szóbeli kifejezőkészség	Képes történetek Blanko
Mondatalkotás, történetmondás képekről. Társasjáték	Kreativitás Szóbeli kifejezőkészség	Képes történetek Blanko-betűkirakó
Drámajáték: Kis zenekar Adok – kapok Társasjáték-mozgás	Érzékelés Ritmusérzék Kapcsolat Fantázia	Gyerekek által hozott „hangszerek” Rajzlap, rajzeszközök Twister- mozgásfejlesztő
Drámajáték: Vakvezetés párokban Történetek, mesék képekről	Bizalom Térérzékelés. Fantázia Szóbeli kifejezőkészség	Képes történetek
Drámajáték: Mi van a kezében?	Megfigyelés Szóbeli kifejezés Együtműködési képesség	Különböző alakú, anyagú és felületű tárgyak
Játék formákkal, színekkel	Szabályismeret Érzékelés fejlesztése Figyelem	Érintsd és keresd!
Drámajáték: Jeruzsálem-Jerikó Mátyás király parancsára Mesefeldolgozás	Figyelem, összpontosítás Beszéd. Közérzet-mozgás	Képes történetek- sorrendiség. Írásvetítő.Feladatlap
Drámajáték: Ki a tolvaj? Hibakeresés szövegben-javítás	Olvasás Metanyelvi kifejezés	Szókártyák (emberi, állati szerepekkel) Írásvetítő.Feladatlap
Drámajáték: Játssz el a szemekkel! j-ly pótlása	Mimika Metanyelvi kifejezés	Helyesírási toto- feladatlap
Drámajáték. Csoportképjáték Képről mondatfajták alkotása	Metanyelvi kifejezés Mantázia	Családi fényképek Fényképezőgép Számítógép Képes történetek
Drámajáték: Az én három kívánságom Szöveg tagolása mondatokra	Fantázia Manuális játék	Rajzlap Rajzeszközök Írásvetítő feladatlap
Drámajáték: Mese-játékok Meseszék Megy a mese vándorútra Kiejtéstől eltérő helyesírású szavak	Fantázia Szóbeli kifejezés tolerancia	Magnó-zajok Labda Írásvetítő. Feladatlap
Bábok készítése „A répa” című meséhez.	Kézügyesség Tolerancia Együtműködés	Fakanalak. Színes lapok. Olló. Ragasztó. Írásvetítő

A mese szövegének olvasása, lényegkiemelés, tartalom mondása Bábjáték	Olvasási készség Összefüggések kiemelése Szóbeli kifejezőkészség	Írásvetítő Bábszínház
Meseillusztráció készítése	Együttműködő készség Vizuális kifejezőkészség Tolerancia Kézügyesség	Festőállvány Zsírkréta Festék
Bábok készítése a Három pillangó című meséhez	Kézügyesség Együttműködés Tolerancia Figyelem	Fakanalak Színes lapok. Olló Ragasztó Írásvetítő
A szöveg olvasása, tartalma, lényegkiemelés	Figyelem	Írásvetítő
A Három pillangó – bábozás	Együttműködés Figyelem Szóbeli kifejezőkészség Fantázia. Szókincs Memória	Bábok Paraván
Hangverseny Trópusi eső	Ritmuserzők Fantázia Figyelem	Nagy zenei szett
Bábok készítése a Három kiscica című meséhez	Kézügyesség Együttműködés Tolerancia. Figyelem	Fakanalak. Színes lapok.Olló, ragasztó Írásvetítő
A szöveg olvasása, tartalom, lényeg kiemelése	Figyelem	Írásvetítő
A mese előadása	Szóbeli kifejezőkészség Együttműködés. Tolerancia Figyelem	Bábok Paraván
Játékos helyzetfelismerő gyakorlatok Indiánbeszélgetés Kupac-tanács-ötletelő	Koncentrációképesség Emlékezet Együttműködő készség	
Történetek kitalálása, eljátszása meglévő bábok felhasználásával	Szóbeli kifejezőkészség Figyelem	Bábok, ujjbábok Paraván
Játék szavakkal Kíváncsi kocka	Figyelem Fantázia Figyelem	Blanko-betűkirakó
Vidám-szomorú bohóc készítése Ablakkép	Kézügyesség Figyelem alkalmazkodás	Színes fotókartonok Olló Univerzális ragasztó Fonál. Filctollak,lakkfilctoll Másolópapír
Fakanáltartó készítése a bábokhoz	Kreativitás Figyelem	Virágcserep Sárga akrilfesték Ecset Ujjfesték (piros,kék)
Memóriakártyák készítése Füllentős játék- I-H állítások	Kreativitás Pontosság Figyelem Együttműködés	Fehér karton Ecsetek Tempera Ollók

Játékos mozgás zenére Add tovább a mozdulatot!	Együttműködés Ritmuserzők, zenei hallás Figyelem Koncentráció képesség	Nagy zenei szett Twister- mozgásfejlesztő
Varázs-virág készítése	Pontosság Figyelem Kéz ügyesség	Origami papír Karton, Másolópapír Olló Univerzális ragasztó
Tavaszi kép alkotása Beszélgető kör - beszélgetés a témáról	Pontosság Figyelem Kéz ügyesség Szóbeli kifejezőkészség	Festőtábla Akrilfesték, ecset
Tapints ki és találd ki! Események sorrendje-szituációs beszéd és viselkedés gyakorlása	Érzékelés, észlelés Szóbeli kifejezőkészség	Tapintsd ki készlet Mágneses nyelvi gyakorló
Játékos mozgásgyakorlatok Diák-kvartett	Mozgás Figyelem Koncentráció képesség Együttműködés	Fürge legényke
Hiányzó műveleti jelek pótlása Számpiramis Játékos mozgás	Logika Matematikai gondolkodás Problémamegoldás Együttműködő készség Szabályismeret	Internet Oktatóprogram Feladatlapok Írásvetítő Twister- mozgásfejlesztő
Mennyi az idő? Agytorna Műveletek – játékosan Ritmuszene	Matematikai gondolkodás Problémamegoldás Logikai gondolkodás Szabályismeret Ritmuserzők	Internet Oktatóprogram Feladatlapok Schubitrax- alpműveletek Nagy zenei szett
Formák Memóriajáték Játék-mozgás	Logikai gondolkodás Érzékelés Alakállandóság Együttműködési készség Szabályismeret	Érzékelésfejlesztés Vita Memorita- memóriafejlesztő Twister- mozgásfejlesztő
Csalafinta fejtörők Összeadás-kivonás játékosan	Logika Gondolkodás Problémamegoldás Szabályismeret	Csalafinta fejtörők – Feladatlapok Írásvetítő A kicsik nagy világa- matematikai társasjáték
Képes történetek Állatmesék Szókirakó játék	Szóbeli kifejezőkészség Sorrendiség Kreativitás	Képes történetek Mágneses nyelvi gyakorló Blanko-szókirakó
Figyelj! Mire emlékszel? Műveletek Játékos helyzetfelismerő gyakorlatok	Megfigyelés Logika Problémamegoldó Gondolkodás Szabályismeret	Solo kártya-logikai játék Schubitrax játékok- Fürge legény- helyzetfelismerő játék

Sorrendiség Ritmus-játék	Problémamegoldás Matematikai gondolkodás Ritmusérzék	Képek, ábrák Feladatlapok Internet- oktatóprogram Nagy zenei szett
Kiállítás rendezése, kérdőív, képességmérő teszt kitöltése, éves munka értékelése	Együttműködés, Problémamegoldás Önértékelés	Feladatlapok Kérdőívek

4. A „tehetséggondozó projekt” eredményeinek bemutatása

4.1.A program elvárható eredményei

A résztvevő tanulók az itt elsajátított ismereteiket a későbbiekben is tudják alkalmazni.

Fejlődnek tehetségigéreteink, erősödik motivációjuk.

Gazdagodnak intézményünk tehetségsegítő hagyományai.

Növekszik az egyenlő hozzáférés esélye.

Fejlődik célzott tehetségigéreteink erős és gyenge oldala is.

Bővülnek a szabadidő hasznos eltöltésének alternatívái.

Bemutatkozunk az iskola és a község, a környező községek rendezvényein.

4.2.Rövid távú eredmények mérése

A résztvevő tanulókkal elbeszélgetve véleményüket megkérdezzük, kiértékeljük.

A felmerülő hiányosságokat megbeszéljük, javításukra alternatívákat dolgozunk ki.

A műhelymunka eredményességét összevetjük a partneri elvárásokkal.

4.3.Középtávú eredmények mérése

Felmérjük, hogy a programban résztvevő tanulókból hányan szeretnének hasonló tevékenységekben részt venni.

4.4. A program sikeressége

Akkor tekintjük programunkat sikeresnek, ha a tanulók a foglalkozásokon aktívan részt vesznek és örömmel, érdeklődve érkeznek.

5. A „tehetséggondozó projekt” továbbfejlesztésének lehetőségei

---

5.1. Fenntarthatóság

5.1.1. Anyagi fenntarthatóság

A program anyagi fenntarthatósága érdekében igyekszünk minden pályázati lehetőséggel élni. A község civil szervezetei eddig is támogatták anyagilag programjainkat, az ő segítségükre számíthatunk.

5.1.2. A programban résztvevők további követésére, segítésére vonatkozó tervek

---

A tehetséggondozó program tagjai a későbbiekben bekapcsolódhatnak a felső tagozatos tehetséggondozó programok munkájába

6. A tehetséggondozó projekthez tartozó produktumok

- A foglalkozások tematikája
- Fényképek

7. A projekt zárása

- A program végén a résztvevő tanulókkal elbeszélgetve véleményüket megkérdezzük, kiértékeljük. A felmerülő hiányosságokat megbeszéljük, javításukra alternatívákat dolgozunk ki.
- A műhelymunka eredményességét összevetjük a partneri elvárásokkal.

7.1. A program kommunikálása

Újságcikk (helyi és megyei lapokban)

Megjelenés az iskola honlapján

A program bemutatása az iskola tehetségnapján

Nyitott műhely és szakmai konzultáció szervezése a térség tehetségpontjainak.

VI. Komplex tehetséggondozó program a Pásztorvölgyi Általános Iskola és Gimnáziumban

---

1. Intézményünk bemutatása, a tehetséggondozás helyzetének változása

Iskolánk, a Pásztorvölgyi Általános Iskola és Gimnázium Eger északi, 4500 fő lakosú Felnémet-Pásztorvölgy városrészében található.

A korábban önálló falut a '60-as években csatolták Egerhez, de fejlődésnek csak nemrég indult. Egyik fő lépésként 1993-ban az önkormányzat egy új iskolát adott át a leromlott állagú helyett. Az alapfokú oktatás gimnáziumi képzéssel egészült ki, az iskola ismét vonzó lett, helyreállt és stabilizálódott a tanulólétszám.

Az általános iskola szerkezete (8 évf., 2 oszt./évf.) az alapítás óta változatlan, a gimnázium viszont többször is átalakult. Ma évfolyamonként egy 1999-ben indított magyar-angol két tanítási nyelvű, és egy 2008-ban indított angol nyelvi előkészítő osztály van az intézményben, utóbbi a francia-német NYEK osztály helyét vette át. Iskolánk, és főleg az általános iskola az utóbbi időben nagy hangsúlyt helyezett az alapkompenciák fejlesztésére. Eközben persze tehetséggondozó munkát is folytattunk, melyet leginkább a versenyeredmények támasztanak alá: a 2008/2009. tanévben kb. 110 fő indult és ért el valamilyen helyezést különböző szintű tanulmányi és kulturális megmérettetéseken, és ebből 25 fő állt városi, regionális, megyei vagy országos versenyek dobogóján, nem beszélve a még nagyobb tömeget vonzó (kb. 300 fő) és még több kiváló eredményt elérő sportolóinkról.

Ugyanakkor e diákoknak felkészítése (a sportot leszámítva, amely szervezett edzések keretében történik) eléggé ad-hoc módon zajlott, mert az intézményi órakeret zömét a kötelező órákon túl a felzárkóztatásra, fejlesztésre kellett fordítanunk. Így tanulók tehetségén túl sok múlik a felkészítő pedagógusok önzetlenségén, motiváltságán is, amihez az iskolavezetés is jóformán csak támogató légkörrel tudott hozzájárulni. A szűkös keretek miatt a versenyfelkészítésen túl más irányú tehetséggondozásra nem nagyon jutott lehetőség.

Különösen az alábbi területek maradnak kezeletlenek:

- a tehetséges gyerek erős oldalának fejlesztése

- egy adott tehetséges gyerek gyenge oldalainak kiegyenlítése
- „megelőzés”, légkörjavítás

A pedagógusok zöme a tehetséggondozó munkát sokéves tapasztalataira támaszkodva, vagy annak híján saját lelkesedésétől hajtva végezte, kevésbé tudatosan használva azokat az eszközöket, amelyek segítségével elmélyültebben tudná diagnosztizálni a vonzaskörzetében lévő tehetségeket, és átfogóbb, hatékonyabb munkát tudna velük folytatni.

A szülői háttért illetően szerencsés, amikor a szülőkkel kialakított jó viszony, a családok helyzetének ismerete elősegíti a tehetséggondozó munkát. Sok esetben viszont szülői támogatás nélkül vagy annak ellenében kell dolgozni, így különösen fontos, hogy a szülők megfelelő motiválást és támogatást kapjanak az iskola részéről ezt a témát illetően.

2.Személyes tapasztalatok

Pedagógusként mindig is rendkívül vonzott a tehetséges tanulók személyisége. Felkutatásuk, a velük való közös munka indított arra, hogy szakmai ismereteimet is bővítssem e téren. Erre kiváló lehetőséget nyújtott számomra a Debreceni Egyetemen zajló Tehetség és fejlesztése szakvizsga program, melyet 2010 júniusában fejeztem be. Az ott tanultakat felhasználva kezdeményeztem iskolánkban tehetséggondozó programunk átgondolását, kibővítését. Az eddig eltelt idő is bizonyítja programunk sikerességét: a megye több pontjáról is kerestek már bennünket iskolák, intézmények azzal a kéréssel, hogy segítsünk bekapcsolódni a Tehetségpontok hálózatába.

Célunk az, hogy szorosabb együttműködést építsünk ki a megyei Tehetségpontok között és új tagokkal bővítsük hálózatunkat.

Reméljük, hogy az iskolánkban zajló tehetségfejlesztő munka is hozzájárul ahhoz, hogy a tehetséggondozás Heves megye iskoláiban egyre elismertebb tevékenységgé váljon.

A Géniusz Program segítségével (TÁMOP 3.4.3. Iskolai tehetséggondozás) viszont kiváló lehetőség nyílt a tehetségsegítés tervszerűsítésére, amely nem csak versenyeztetésre, hanem valódi kibontakoztatásra is irányul, mindamellett, hogy a tehetségek tudatos, szabályozott felkutatása felszínre hoz, és jobb eredményekhez segít olyan tanulókat is, akik eddig kiestek ebből a körből (alulteljesítő tehetségek).

A projekt előzménye, alapja egy, a Pásztorvölgyi Iskolában, 2009. szeptemberben önerőből indított, 25 hetes komplex tehetséggondozási program, melynél a pedagógusok köre, mint

közvetlen célcsoport önkéntes jelentkezéssel alakult ki. A kollégák nagy aránya (22 fő a gimnáziumi 28-ból) jelzi, hogy nagy az érdeklődés és a tenni akarás ezen a területen.

A tehetséges tanulók, mint közvetett célcsoport beválogatása korábban még szubjektív szempontok szerint vagy önkéntes jelentkezéssel történt (és így egy bővebb, 40 fős csoport alakult ki 7-8. osztályosokból), de a pályázat során ezt már sokoldalú teszteléssel, pszichológus bevonásával valósítottuk meg.

3. Beválogatás

A komplex tehetségfejlesztő programba való beválogatás a bevezető szakaszban történt.

3.1. Bevezető szakasz

5-8. osztályos tanulók beválogatása a *Mönks-Renzulli modell* szerint:

- átlagon felüli képesség, kreativitás, motiváció
- elfogadó kortárs csoport, támogató iskola és család
- a beválogatás módszerei:

Tesztek:

- kreativitás teszt
- iskolai motiváció kérdőív
- intelligencia teszt (iskolapszichológus által)
- véleménygyűjtés az osztályfőnököktől:
- tanulmányi eredmények, teljesítmények
- családi háttér
- iskolai tehetségbank készítése:
- tehetségszűrés meghatározása
- alulteljesítők meghatározása
- **A tehetségsegítő programba történő beválogatás**
- Alkalmazott tehetségkonceptió: A Mönks-Renzulli modell, amely szerint:
  - $\text{Tehetség} = \text{kimagasló képesség} \times \text{kreativitás} \times \text{motiváció}$

3.2. A tehetségsegítési terület bemutatása

3.2.1. Megvalósító szakasz

- a jól teljesítőknek komplex tehetséggondozó foglalkozássorozatot tartunk:

témakörei: humán műveltségterület (magyar nyelv és irodalom, művészettörténet, történelem, kommunikáció), matematika-logika-informatika, reál műveltségterület

- (földrajz, fizika, kémia, biológia), idegen nyelvek (angol, német, francia)
- a szaktárgyi tananyag nem cél, hanem eszköz (*Kaplan-féle elvek*):
- kreativitás fejlesztése, hagyományos tanulási tapasztalatok bővítése
- produktív, célorientált gondolkodásra serkentés
- holisztikus megközelítésű, sokoldalúan asszociáló, belső összefüggéseket
- feltáró tanulás
- a tanulók motiváltságának és együttműködési készségének fejlesztése
- kooperatív tanulás, projekt módszer, differenciált csoportmunka,
- az alulteljesítőknek tanulás módszertani és önismereti foglalkozássorozat szervezése
- cél: az alulteljesítés okainak feltárása és megszüntetése
- módszer: Mező-féle, a tanulást információfeldolgozási folyamatnak tekintő IPOO modellre épülő tanulásfejlesztő program
- a modul végén önkontrollos hatásvizsgálat:
- a már nem alulteljesítő tehetségek becsatlakozása a fenti komplex
- tehetséggondozó programba
- a további fejlesztésre szorulóknak a vizsgálat függvényében:
- vagy újabb 15 órás tanulásmódszertani modulban vesznek részt, igény szerinti
- specializációval
- vagy szükség szerint önismereti foglalkozásokat szervezünk számukra, adott
- esetben iskolapszichológus bevonásával
- ezek a modulok szükség szerint ismétlődnek
- egyéb folyamatos dúsító-gazdagító programok mindenkinek, közösen vagy
- iskolánként:

Tevékenységek:

- tehetség-tanácsadás diákok, szülők, pedagógusok részére
- nevelési értekezletek, szülői értekezletek, egyéni konzultációk
- egyéni mentorálás
- pályaaorientáció
- tanórán kívüli programok

- komplex tehetséggondozó programhoz illeszkedő tanulmányi kirándulás
- (múzeum-, kiállítás- vagy színházlátogatás)
- üzemlátogatás, terepgyakorlat, versenyek, közös vetélkedők, ünnepek,
- kiállítás-szervezés
- kutatás, publikálás
- **Tehetség-napok szervezése**
- kiemelt kötetlen, közös programok, melyek célja új ingerek biztosítása, motiválás,
- közösségszervezés:
  - október - a humán terület: „Színházbejárás”
  - január - idegen nyelvi terület: Európa-nap
  - február - matematika-logika-informatika terület: „da Vinci kódfejtő” játék
- Egerben és az interneten
  - április - reálterület: diák „klimakonferencia”
  - június - sportnap
- a Pásztoryölgyi Iskolán, mint Akkreditált Kiváló Tehetségponton keresztül való kapcsolódás az országos tehetségsegítő hálózathoz, rendezvények látogatása

3.2.2.Értékelő szakasz

- záró vizsgálatok, visszamérések, főleg az alulteljesítőket illetően
- fenntartási/nyomon követési stratégiák és a következő évi program kialakítása
- záró kiadvány
- A projekt további elemei:
- havonkénti közös, esetelemző értekezletek
- weboldal
- diákújság 4 alkalommal

4.Tehetséggondozó programunk kibővítése

TÁMOP-3.4.5-12-2012-0001 „Tehetséghidak Program” kiemelt projekt keretében megvalósuló tanórán kívüli tehetségsegítő programok megvalósítása a szülő-diák-pedagógus együttműködésének fejlesztése érdekében

4.1.A program célja

A program célcsoportjába azok a felső tagozatos tehetséges és alulteljesítő tehetséges diákjaink tartoznak, akik beválogatás után vesznek részt komplex tehetséggondozó foglalkozásainkon. Ők többféle tehetségterületen is tehetségesnek bizonyulnak (pl. térbeli-vizuális, zenei, logikai-matematikai, nyelvészeti, testi-kinesztetikus területek), de tehetséggondozó programunkban eddig elsősorban az intellektuális tehetség fejlesztésére koncentráltunk. A program kiemelt célja, hogy a tanulók a kézműves alkotások, a népi kultúra értékei iránt nyitottakká váljanak, hozzásegítsük őket a környezetük tudatos megfigyeléséhez, képzeletük gazdagításához. A tehetséges diákok fel tudják ismerni a lényeges, értékes dolgokat, egész személyiségük fejlődjön és környezetükért is képesek legyenek tenni. A csoportmunka, a kézműves projektek által a tehetséges gyermekek érzelmeikben és gondolataikban is felkészülhetnek az alkotó tevékenységre. Fejlődik szociális érzékük, az egymás iránti türelmük és beleérző képességük. A közös munka során másoknak is tudnak segíteni, meg tanulnak társaikért is felelősséget vállalni. Képesek lesznek jobban elfogadni, megérteni egymást. Nagyon fontos szerepet kap, példaként szolgál a programban részt vevő családtagok, pedagógusok és szakemberek pozitív személyisége. Az ősi kulturális, művészeti tevékenységek gyakorlása során fontossá válik számukra a szépség, a harmónia. Megtapasztalják, hogy létezik az összhang, az egyensúly saját személyük és az őket körülvevő világ között. Az alkotás során teret kap a tehetséges gyermek kreativitása, szabadságvágya, miközben felelősséget vállalhat saját döntéséért, kifejezheti érzelmeit. A szabadidős tevékenység által a tehetséges gyermek lehetőséget kap arra, hogy ne csak az iskolai környezetben megszokott külső célokra, elvárásokra összpontosítson, hanem teret kapjon belső motivációja is. A gyerekekre olyannyira jellemző játékosság, kíváncsiság, kreativitás, kísérletezés vágya az igazi hajtóerő az önmegvalósítás felé. Az érdeklődés és a figyelem összpontosítása, az új kihívások, melyek kissé meghaladják képességeiket, igazi élményhez juttatják az alkotó diákokat. A kézműves foglalkozások, a közös programok során a gyerekek érdeklődésüknek megfelelően számos területtel megismerkedhetnek, az értő szakemberek azonban segítenek nekik az őket érő sokféle inger közti eligazodásban, elmélyülésben. A programokban a gyerekeket olyan hiteles személyiségek veszik körül, akik kivételesen sokat tesznek azért, hogy a tehetséges diákok megtalálják identitásukat, önazonosságukat. A saját területükön kiemelkedően alkotó szakemberek, mesterek rávezetik a diákokat arra, hogy elsősorban nem az anyagi javak által juthatnak élményekhez.

4.2.A program elemei, az egyes elemek szakmai tartalma

Programterv 2013. május 15-17.

1. nap 7.00 Indulás Egerből 10. 00 Nagymaros - városnézés 11:30 érkezés a Tájházba 11:30-12:00 elszállásolás 12:00-12:30 ebéd 12:30-13:00 a szervezet – Ipoly menti Kulturális és Turisztikai Társaság bemutatása- ismerkedés 13:00-19:00 Rotációs, interaktív program 4 csoportban. Minden csoport minden egyes állomáson részt vesz. - érdeklődés, figyelem felkeltése

1. Tájházbemutató - Tájház-ismerkedés a tárgyi és szellemi kultúrával
2. Kézműves foglalkozás– Tájház (csomózási technikával-makramé) és gyöngyözéssel karkötők, láncok elkészítése - belső motiváció, kreativitás fejlesztése
3. Kincskereső ösvény Ipolyszalka faluban (egy térkép és egy vers alapján kell eljutni a falu különböző nevezetességeihez megoldandó feladatokkal együtt. Ha megoldják, akkor találják meg a kincset, ami a Tájházban lesz elrejtve.) kihívás, problémamegoldás, társas kompetenciák fejlesztése
4. Lovaglás a Tájház előtti füves téren- pihentető, lazító program 17:00 uzsonna 19:00 vacsora tábortűznél a Tájház udvarán 19:30 ISMERKEDÉS A HELYI NÉPI HAGYOMÁNYOKKAL: identitás kialakítása, ismerkedés kortárs csoporttal- népviseleti bemutató - a helyi népi énekek, néptánc és hangszerek bemutatása– duda, furulya – TÁNCHÁZ keretén belül, ahol részt vesz a CSEMADOK helyi szervezetének folklórcsoportja és a szalkai alapiskola BOTORKÁLÓK gyermek hagyományörző csoportja 22:00 készülődés a lefekvéshez

2. nap 8:00-9:00 reggeli 9:00-12:30 Közös diák-szülő-pedagógus délelőtt – kézműves foglalkozások a Tájházban, melyeket a készítőik hazavihetnek! A résztvevők szőnyeget szőnek a Tájház két hagyományos szövőszékén, gyapjúból nemezelnak, batikolnak pólóra, bőrműveskednek, kukoricacsuhéból virágokat, babákat készítenek. Megismerkednek a kazeinos eljárásos sziklaöntés módszerével és saját készítésű táblákat, érmeiket készítenek. 12.30 -13:00 ebéd - a Tájház épített kinti kemencéjében és a benti épített sparhelten készül. 13:00-14:00 KAPCSOLATÉPÍTÉS: ismerkedés a Szalkai Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában az 5-8. osztályos tanulókkal: bemutatkoznak a szalkai és az egri diákok. A délutáni programon a szalkai 5-8. osztályos tanulók is részt vesznek. 14:00-15:30 Szakrális emlékeink: a helyi Nagyboldogasszony templom és a szomszédos település (Ipolykiskeszi) Szent Mihály Árpád-kori templomának megtekintése. Visszafelé megnézzük a török csata helyszínét – török domb, melyet Tinódi Lantos Sebestyén „Az szalkai mezőn való

viadalról” című versében megörökített. 15.30-16.00 Uzsonna 16:00-18.00 Ipolyszalka természeti értékeinek megismerése: kincskereső ösvény keretében gyalogtúra a védett területű Gomb-hegyre, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik az Ipoly folyóra, a völgykatlanra és a Börzsöny hegységre. Majd a 356 pincéből álló pincefaluban előadást hallhatnak a szőlőgazdálkodásról napjainkban. Megnézik a szőlőlugasokat, három különböző korú pincét. 18.00-21.00 Relaxációs program a vadászháznál. A vadászház bemutatása, játék: számháború, foci. A vacsora közös elkészítése – a helyiekkel közösen ipolyi bográcsgulyás elkészítése. 22:00 készülődés a lefekvéshez

3. nap 8:00-9:00 reggeli 9:00-12:30 Helyi gasztronómia és közös kézműves alkotás, jelhagyás – a résztvevők szabadon választhatnak, melyik foglalkozáson vesznek részt. A délelőtti programon a szalkai 5-8. osztályos tanulók is részt vesznek. Helyi gasztronómiai délelőtt –kemencében sült cipók, lepények, pogácsák, gyümölcszárítás a kinti épített kemencében, sajt készítés házi tehéntejből a rakott sparhelten. Kézműves jelhagyás – közös kézműves alkotások: minden osztály elkészít egy-egy szőnyeget a saját osztályába és a szülők egy kézműves alkotást az iskola részére. Kézműves jelhagyásként az egri és a szalkai alapiskola tanulói elkészítenek egy-egy kótáblát a másik iskola részére, amibe üzenetet írnak a jövőbe és egymás számára. 12.30 -13:00 ebéd 13.00 – 15.00 Tervezés a két iskola és a Tájház közötti új programokra. 15.00 Készülődés hazafelé. 15.30 Indul a busz 16.30 Útközben hazafelé megtekintik Zebegény főterét és a Dunakanyar gyönyörű panorámáját.

A megpályázott program által nemcsak a tehetséges tanulók ismeretei gazdagodhattak, hanem képességeik, társas készségeik is fejlődhettek, a népi kultúrával és művészettel való találkozás által megerősödhetett identitásuk. A kézműves gazdagító, dúsító programok által mindezek fejlesztésére komplex módon is lehetőség nyílt. A műhelymunka egyaránt lehetőséget adott az egyéni és a csoportos foglalkozások szervezésére. Az egyéni munka során a gyerekeknek lehetőségük nyílt arra, hogy képességeiknek megfelelően egyéni ütemben fejlődjenek. Ezáltal lehetőség nyílt a differenciálásra. A térbeli-vizuális téren tehetséges diákok számára jó lehetőség adódott a mélységben történő gazdagításra. A más területen tehetséges tanulók pedig gyenge oldaluk fejlesztéséhez kaptak egyéni támogatást. A csoportmunka során szintén nagy teret kapott a differenciálás, hiszen a tanulók képességeiknek megfelelően vehettek részt a közös alkotásban. A kézműves munkafolyamat megszervezésétől az alkotás befejezéséig rendkívül kreatív és összetett tevékenység. A természetes anyagokkal, a munkaeszközökkel való ismerkedés, az anyagok előkészítése fokozott figyelmet, differenciált munkamegosztást igényel, amelyek számos

egyéni és társas kompetenciát fejlesztenek. A létrehozott alkotás fennmarad, hosszú távon is kellemes élményekhez juttatva készítőjét. A tevékenység végén a közös rendrakás, az anyagok és eszközök értékének tudatosítása is fejleszti a gyerekek készségeit.

A táborban fontos szerepet kaptak a kézműves foglalkozásokat kiegészítő népzenei, néptánc- és gasztronómiai programok, a tárgyi és szellemi kultúra, a néphagyományok megismerése, a határon túli magyar iskolás kortárs csoporttal való közös rendezvények. Tervezzük, hogy a jövőben is ápolni fogjuk a most kialakuló kapcsolatot a két iskola diákjai között. A tábor csodálatos környezetben fekszik, mely bővíti a diákok természeti ismereteit. A nyugodt, csendes környezet kiváló lehetőséget teremt a pihenésre, játékra. A program lebonyolításába bevonjuk az iskolánkban egyéni tanítási gyakorlatot teljesítő tehetségfejlesztő tanár, illetve játék-és szabadidő szervező tanár szakos főiskolai hallgatóinkat is. Ők aktívan és lelkesen részt vettek a pályázat megírásában, annak szakmai és pedagógiai előkészítésében. Mindketten jól ismerik a tehetséggondozásban részt vevő diákjainkat, mivel ebben a tanévben tanulás-módszertani és önismereti foglalkozásokat tartanak nekik. A tájház vezetőjével és munkatársaival igen jó, hatékony munkakapcsolat alakult ki. Segítőképzés, jólelkű, hiteles embereknek ismertem meg őket. Nagy tapasztalattal rendelkeznek a felnőtt-és gyerekcsoportoknak szervezett programok területén. Kül- és belföldön egyaránt elismerik szakmai eredményeiket és emberségüket. Terveik között szerepel, hogy mesterségbeli Tehetségpontként regisztrálnak a Tehetségpontok hálózatán. Ennek előkészítésében természetesen iskolánk minden szakmai segítséget felajánl nekik.

Terveink között szerepel, hogy a programról hatásvizsgálatot készítünk a résztvevő szülők, diákok, pedagógusok és közreműködő szakemberek körében kérdőívek, interjúk segítségével. Nyílt foglalkozásokkal és a médiában való megjelenéssel kívánjuk megismertetni környezetünket élményeinkkel, tapasztalatainkkal.

5.A „Tehetség hidak”: „Gazdagító programpárok”

A programpár neve: **önismeret-drámapedagógia-kézművesség**

Iskolánk 2010 óta Akkreditált Kiváló Tehetségpontként működik. Komplex tehetségfejlesztő programjainkba azokat a felső tagozatos tehetséges diákjainkat vonjuk be, akik a tanév elején részt vesznek egy objektív és szubjektív módszerekkel végzett tehetségazonosításon és beválogatáson. (Raven-teszt, Kozéki-Entwistle tanulási stratégiákat mérő teszt, Tóth-féle kreativitást becselő skála, tanulmányi átlagok, osztályfőnök véleménye, egyéni érdeklődés figyelembe vétele). A pályázatban az a 25 diák vesz részt,

aki különösen érdeklődik a programok iránt, valamint rendszeresen és eredményesen részt vesz foglalkozásainkon, tehát kiemelkedően kreatív és motivált. A drámapedagógiai foglalkozásokon használt módszerek: Képességfejlesztő drámajátékok, gyakorlatok (memóriafejlesztők, ritmusjátékok, érzékelő-észlelő játékok, beszédfejlesztő játékok, asszociációs játékok, mozgáskoordinációt fejlesztő játékok), szociális kompetencterületeket fejlesztő játékok (verbális és nonverbális kommunikáció fejlesztése, csoportépítés, konfliktuskezelési technikák alkalmazása, szituációs, improvizációs játékok, vitajátékok, fantáziajátékok, kapcsolatteremtő játékok, szabályjátékok, bizalomjátékok). Az önismereti foglalkozásokon használt módszerek: bemutatkozó, feszültségoldó játékok, csapatépítő, problémamegoldó és tematikus játékok, személyiségfejlesztő foglalkozások, önismereti játékok, önreflexiót fejlesztő játékok, önbecsülést fejlesztő játékok, a logika és a memória fejlesztése, tervszerű tanulás, a figyelem és a koncentráció fejlesztése, a társadalmi integrációt elősegítő foglalkozások (szabályjátékok, szerepjátékok, kapcsolatépítés), szocializációt elősegítő játékok (kooperáció, versengés, kommunikáció), a munka világára felkészítő játékok (stratégiafejlesztés, problémamegoldás, időgazdálkodás, kombinációs készség), csapatépítő programok (közösségformálás, együttműködés, konfliktuskezelés), versenyek, bajnokságok. (Ezekhez a foglalkozásokhoz az eszközbeszerzéssel kapcsolatos pályázatban stratégiai-táblás játékok beszerzésére pályáztunk.) A tanév során a rajz- és vizuális kultúra szakkörön pl. grafikával, agyagozással, tűzzománc készítésével foglalkoznak a diákok, a nyári táborban ezt hagyományörző kézműves foglalkozásokkal (pl. szövés, üvegfestés, batikolás stb.) egészítjük ki. (A kézműves foglalkozásokhoz az eszközbeszerzéssel kapcsolatos pályázatban szintén pályáztunk.)

A tanórán kívüli programok az iskolánkban kerülnek megrendezésre, az intenzív szünidei programot az ipolyszalkai Tájházzban (Szlovákia) kívánjuk megszervezni. A gyönyörű természeti környezetben, a Duna és az Ipoly folyók, valamint a Börzsöny hegység közelében fekvő, tájházzal igen jó kapcsolatban állunk, 2012 decembere óta részt veszünk közös projektekből és tervezzük a kapcsolat bővítését pl. cserediák program beindításával. A 10 éve fennálló tájházban a vendégek több mint 25 féle kézműves mesterséget próbálhatnak ki. Segítjük a tájházat abban, hogy minél előbb bekapcsolódhasson a Tehetségpontok hálózatába. A szünidei programot hat naposra tervezzük. Utazás autóbusszal. Ipolyszalkai tábor Programterv (2013. augusztus 21-26.)

1. nap:

Indulás 7.30 Eger,

Érkezés. 12.00 Ipolyszalka, Tájház

12.00-13.00 ebéd

délután: önismereti foglalkozások. Ismerkedés a szalkai gyerekekkel, ismerkedős, névtanulós, csapatépítő közösségi játékok 2x45 perc kézműveskedés: kötélverés, batikolás, szövés délután séta az Ipolyhoz, esti program: népzene, táncház tábortűznél.

2. nap:

Délelőtt: önismereti játékok 15 SNI-s gyerek bevonásával. A diákok a Speciális Alapiskola, Komarno tanulói.

Délután: kézműveskedés: batikolás, gyöngyözés, szövés, mézeskalács készítése a komarnoi és az ipolyszalkai gyerekekkel közösen

3. nap:

Délelőtt: kirándulás Leléd-erdei forrás, közös főzés, drámajátékok, majd gyalogtúra a Helembai hegységen lévő kilátóhoz - a Duna völgye felett uralkodó 200 m magas hegyvonulatról csodaszép kilátás Esztergom és a Dunakanyar felé este: örömmzenélés ritmushangszerekkel (flashmoob), kincskereső térkép megrajzolása, rímfaragás: versírás a lelédi kincskereső ösvényről.

4. nap

Délelőtt: drámajáték – kézműveskedés: szövés, csuhé du. Ipolypasztó: mézüzem meglátogatása, fürdés a Méhecske panzió medencéjében este: a kenderfeldolgozás bemutatása a Tájházban, fonál készítése kézi orsón és rokkán

5. nap:

Kézműveskedés: fafaragás, üvegfestés, pogácsasütés, szövés – önismereti játékok

6. nap:

Színhátszás – meseprojekt (3 népmese bemutatása a helyi népviseletek és a tájházban rendelkezésre álló használati eszközök felhasználásával) Indulás Egerbe a késő délutáni órákban, érkezés 21 óra körül folyamatos program esténként: táblajátékok, képességfejlesztő logikai játékok, tábortűz, népdaltanulás naponta négyszeri étkezés a Tájházban szeptember: kiállítás a diákok által készített alkotásokból, a projekt disszeminációja (előadások, média, közösségi oldalak).